

Kirkko ja koti

16/2010
22.9.

Kuopion ja Siilinjärven evankelis-luterilaisten seurakuntien lehti

Kuka on ehdokkaasi? Keskiaukeama

Pojat poikia luonnostaan. Sivu 2
Poljettujen puolelle lähetetty. Takasivu

Antaa poikien olla poikia

Sukupuolten rajoja ei voida hämärtää.

”Pojista on tullut ongelma sukupuolineutraalin kasvatusteorian kannattajille. Sukupuolilla on yhä biologiset ja hormonaaliset eronsa. Ne on otettava huomioon kasvatuksessa”, sanoo lastenpsykiatri **Jari Sinkkonen**.

Jari Sinkkonen on tolkullinen ja yleistajuinen kasvatuksen asiantuntija. Hän esittää ytimekkäästi periaatteessa yksinkertaiset mutta monilta tyystin hämärtyneet perusasiat.

Esimerkiksi sen, että lapsilla tulisi olla oikeus olla lapsia mahdollisimman pitkään – ei vanhempiansa kavereita tai itseään isompaan muottiin pakotettuja pikkuaikuisia, joiden selviytymiskykyä aikuisten maailmassa ihastellaan. Ja että pojilla on oikeus olla poikia ja tytöillä tyttöjä, kunkin omalla persoonallisella tavallaan.

Sinkkosta kuunnellessa ja kirjojaan lukiessa tulee tunne, että hän edustaa maalaisjärkeä, jonka juoksu ei katkea kulloisenkin kasvatusteoreettisen muotivirtauksen mukana. Hän haluaa edistää tasa-arvoa ja molempien sukupuolten mahdollisuuksia kasvaa täyteen mittaansa, muttei kuvittele että sukupuolten rajat voitaisiin hämärtää tai poistaa kasvatuspäätöksillä.

Tyttö tykkää nukeista, poika pyssystä

Jari Sinkkonen kritisoi tutkijoita, jotka kuvittelevat sukupuolelle tyypillisten ominaisuuksien kehittyvän siten, että lasta palkitaan hänen sukupuolelleen ominaisesta käytöksestä ja rangaistaan epätyypillisestä. Tytöt ja pojat sosiaalistuvat siten heille annettuihin rooleihin kotona, päivähoitossa ja koulussa.

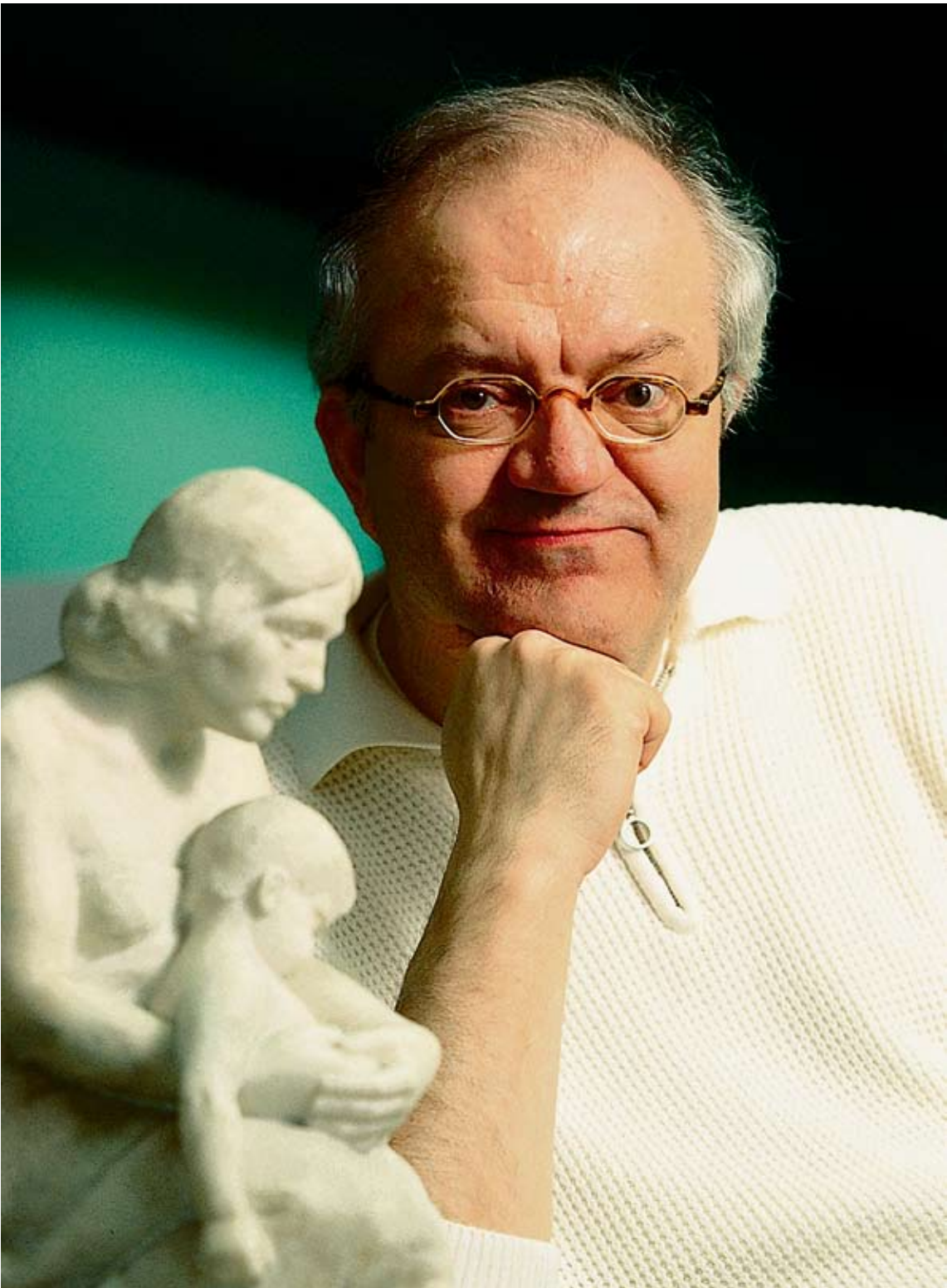
Tytöiltä edellytetään kiltteyttä, mutta koska ”pojat ovat poikia” -asenne istuu tiukassa, pojat saavat vallata itselleen suuremman tilan, riehua ja remuta. Tämä tukee miesten ylivallan jatkumista yhteiskunnassa. Tappeluleikit ja leluaseet tukevat poikien käsitystä ristiriitojen ratkaisemisesta voimaa käyttämällä.

Jari Sinkkonen rohkenee esittää, että pojat tosiaan ovat poikia, luonnostaan. Sillä hormonit hyrräävät yhä, miehillä ja naisilla omanlaisensa. Ei niiden tuottama liike ja käytös ole kasvatuksesta kiinni.

Lääketieteen tohtori ei innostu näkemyksistä, joiden mukaan sukupuolien kahtiajako on kulttuurimme keinotekoinen keksintö.

”Väitän, että keskiarvopoika valitsee leluikseen todennäköisemmin pyssyt ja keskiarvotyttö nuket ennen kuin he tietävät sukupuolestaan yhtään mitään.”

”En usko tasa-arvoa edistettävän sillä, että poikia ohjataan pois stereotyyppisistä poikien touhuista sukupuolineutraaleihin hoivaleikeihin. Tai sillä, että tyttöjä kannustetaan luopumaan nukeista ja

Petri Puromies/WSOY

Jari Sinkkonen on nähnyt, miten rankimmistakin oloista tulevat pojat voivat selvitä hyvään elämään. Eri ikäkausina on omat kasvuhaasteensa, joista useimmat kipuilevat sittenkin onnistuneesti läpi.

ottamaan leikeissä johtamistehtäviä”, lastenpsykiatri sanoo.

Pipojen virkkaajia ja rasavillejä

Jari Sinkkonen huomauttaa, että sukupuolineutraalissa kasvatusteorologiassa poikia pitäisi väkisin opettaa tyttöjen tavoille, vaikkei poikien ominaislaatu tähän tavallisesti tavukaan.

Tarkoittaako kirjailija sitten sitä, että naisia sovinnaisesti sorsivaa, miehet ja naiset niihin perinteisimpiin muotteihin ahtavaa asennetta tulisi pönkittää vielä 2010-luvulla? Ei.

”Naisten emansipaation ja tasa-arvon periaatteet ovat hyviä. Olen iloinen siitä, että Suomi on edelläkävijä naisten aseman parantamisessa.”

Sinkkonen puolusti jo esikoiskirjassaan poikien nujuamis- ja tappeluleikkejä leluaseineen. Pojille tyypilliset piirteet tulisi ottaa huomioon koulussakin tarjoamalla pojille leikkimielisen kilpailun mahdollisuuksia.

Toisaalta lastenpsykiatri puolustaa sitä, että pojatkin saavat tanssia tai olla yhtä tunteellisia, herkkiä, rauhallisia ja järkeviä kuin stereotyyppiset tytöt. Eivät läheskään kaikki pojat ole energisiä ja impul-

siivisiä rasavillejä.

Sinkkosen mielestä poikien kulttuurinen liikkuma-ala on huolestuttavan kapea, sillä vähäisetkin rajanylitykset poikien perinteisistä leipälajeista voivat aiheuttaa leimaamista ja kiusantekoa.

”Eläköön poikien taideopetus ja pipoja virkkaavat pojat! Olen itsekin opettanut musiikkileireillä huilunsoittoa”, mies myhäilee.

Hän uskoo, että poikien empatiakyky kehittyy taideharrastuksissa. Musiikki, kirjat, tanssi, kuvataide ja muut itseilmaisun muodot auttavat käsittelemään tunteita.

Haaleat vanhemmat eivät tunnusta väriään

Pienen kontiolahtelaisen kyläkoulun kasvatti, opettajattaren ja met-surin ainoa lapsi, varttui kirkon vastarannalla, kansakoulun yläkerassa.

”Alueen hengelliset tilaisuudet järjestettiin koulussamme. Kökötin pienestä pitäen kuuntelemissa niitä, halusin tai en. Tänä päivänä pidän silloin kokemiani elämyksiä hienoina.”

Jari Sinkkosen mielestä lasten on tärkeää tietää, millainen heidän vanhempiansa arvopohja on. Jos vanhemmilla on kiteytynyt uskonnollinen tai eettinen arvomaailma, lapsen on helppo peilata sitä vasten omia ajatuksiaan.

”Harvat lapset tietävät nykyään, mihin heidän isänsä ja äitinsä uskovat. Monilla nykyvanhemmilla ei ole selkeää arvopohjaa. Sen puuttumisesta voi seurata lapsillekin henkistä haahuilua ja ajalehtimistä.”

”Penseät ja haaleat vanhemmat eivät tunnusta mitään väriä. Toisaalta uskoakaan ei saa tunkea ja tuputtaa lapsille.”

Jari Sinkkonen korostaa, että uskonnollinen kasvatustapa on hienovaraista toimintaa.

”Omat lapseni kävivät seurakunnan kerhoissa. Silloin tällöin heitä vietiin kirkkoon. Olemme vaimoni kanssa tuoneet joskus esille uskomme johdattukseen ja rukouksen voimaan.”

”Sitten lapset ovat taaplanneet tyyliillään. Kenellekään ei ole ainaakaan tullut rajua irtiottoa tai kapinaa arvojamme vastaan.”

Perusmies ei riehaannu

Sinkkosen perhejuhlissa, esimerkiksi hautajaisissa ja rippijuhlissa, lauletaan aina virsi ”Päivä vain ja hetki kerrallansa”.

”Tietyt rituaalit ja virret ankkuroituvat voimakkaasti elämäntilanteisiini. Tällaiset juhlat ja seremoniat voivat olla hyvin merkityksellisiä ja emotionaalisia kokemuksia.”

Omaa uskoaan Jari Sinkkonen luonnehtii ”hirmu periluterilaiseksi”. Hän on tyytyväinen luterilaiseen jumalanpalvelukseenkin.

”Kristinusko on taustaturva – tai miten sen nyt sanoisi vähemmän latteasti. Minulla on voimakkaita kokemuksia johdatuksesta. Toiveeni on olla avoimena ylöspäin, mutta välillä huomaaan pyöriväni vain omissa asioissani enkä kuuntele.”

”En ole ikinä riehaantunut mistään, en uskonasioistakaan. Tämä on varmaan aika tyypillinen perusmiehen asenne. Saatan kuitenkin herkistyä kummallisella tavalla kirkonpenkissä”, tunnustaa Jari Sinkkonen.

Janne Villa

Seuraava numero 6.10.

kirkkojakoti@evl.fi

KUSTANTAJA Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki
JULKAISIJA Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi **TAITTO** Kotimaa-Yhtiöt

TOIMITUS Suokatu 22 B, 3. krs., avoinna ma–pe klo 8–16.

Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232,
Ulla Remes, p. 040 484 8234,

Hilkka Sipilä (osa-aikaeläkk.), p. 040 484 8236,

Seija Rytönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514.

Kirkko ja koti

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
97. vuosikerta.

ILMOITUKSET Vappu Kuusiniemi, Kotimaa-Yhtiöt

p. 014 619 824, 040 486 6726. vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi

TILAUKSET Kuopion ulkopuolelle 20 € / vuosikerta

TOIMITUSNEUVOSTO Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino,
Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

JAKELU Suora Lähetys Oy, p. 2647 800

PAINOPAIKKA Lehtisepät Oy, Kuopio. **PAINOS** 54 800 kpl

Tulja Hyttinen

Jynkänvuorella pidetty partio-messu oli osa Perheen pyhäpäivä -sarjaa. Partiolaisten syystoiminta alkoi kynttilävaelluksella ja nuotiohetkellä, jossa saatiin paistaa tikku-pullaa. Kuvassa Aleks Pöyhönen ja Tommi Hirvonen

Messusta messuun

Satoja nuoria tavoitettiin viikonloppuna Kuopiossa. Siinä sivussa entisiäkin nuoria.

Nuoren seurakunnan veisuja ja Elviksen hengellisiä hittejä laulettiin Tuomiokirkossa. Älä pelkää -gospeltapahtuma pidettiin Amiskalla ja Partiomessu teltassa Jynkänvuorella.

Viime viikonvaihteessa saattoi kuulla päivitettyä versiona vanhan uutisen. Älä pelkää! Sinua rakastetaan. Voit luottaa Jumalaan. Jeesus herättää kuolleet.

Samaa sanomaa julistettiin kaikkialla Suomessa. Männistöissä saarnasi **Outi Pohjanen** siitä, miten leskiäiti turvautui Vapah-tajaan. Apu tuli ja poika heräsi eloon. Kuka ei haluaisi luovuttaa tuon äidin tavoin elämänsä raskaimpia asioita Jumalalle. Kun ihminen kohtaa Jeesuksen, hänelle tapahtuu hyviä asioita. Kristuksen omina kuolleet voivat odottaa uutta elämää.

"Jeesus menee itse ihmisen luo eikä jää odottamaan, että ihmiset tulevat hänen luokseen. Sen kohtaamisen jälkeen ihminen ei elä enää itselleen, vaan Kristukselle. Saa luottaa ilman vaatimusten paineita."

Sitä vakuutti myös evankelista **Kalevi Lehtinen** nuorten gospeltapahtumassa Savon ammatti- ja aikuisopistolla. "Kristillisuus ei ole parhaansa yrittämistä. Jumala rakastaa meitä sellaisina kuin olemme, koska

hänen Poikansa sovitti syntimme."

Veteraanijulistaja muisteli nuorena mietineensä, onko Jeesuksen kuolleista nouseminen totta vai maailman suurin huiputus. "Välinpitämätön ei voi kukaan olla niin isossa asiassa, mitä on tämän elämän jälkeen tai miten viettää väliajan ennen sitä."

Nuoria tavoittamaan

Lehtinen kertoi Jumalan aina poimineen hänet sivuraiteilta erilaisista johtotehtävistä kertomaan Jeesuksesta. "Minun tehtäväni on esitellä häntä ihmisille, jotta heidän ja Jumalan välille syntyy yhteys. Hän haluaa mahdollisimman monia luokseen. On hienoa, että Kuopiossa halutaan tavoittaa niitäkin nuoria, jotka eivät käy tavanomaisissa seurakunnan tilaisuuksissa."

Viidettä kertaa järjestetty Älä pelkää -tapahtuma keräsi noin 700 nuorta. Tuomiokirkossa oli koolla liki 600 Elviksen ihailijaa.

Nuorisopastori **Kari Kuula** muistutti Elvis -messussa sitä, että onneksi Jumala tulee vastaan, kun joku haluaa päästä uskossa pintaa syvemmälle. "Puheet uskosta ovat usein kuin pelkkä jäävuoden huippu. On-

neksi Jumala kuulee meitä ihan riippumatta siitä, mitä ymmärrämme tai osaamme."

"Joka päivä joku kuulee ja häntä kannetaan pois kuin leskiäidin poikaa. Jumalan puolelta ei kuolleista herättäminen ole teknisesti hankalaa. Hän on meidät luonutkin. Kristus ottaa vastaan ihmisen, joka kuulee hänen sanansa Nouse!"

Väitetään, että Elvis elää. Ainakin hän lauloi eläessään paljon lauluja Kuninkaitten kuninkaalle. Samat laulut soivat Tuomiokirkossa nuorisokanttori **Jarkko Maukosen** sovituksina. Puijon nuorisotyönohjaaja **Markku Puhakan** ideoiman messun musiikkia olivat toteuttamassa myös kanttori **Ossi Jauhiaiainen** sekä **Sami Tiainen** ja **Jouni Rasmussen**.

Ensi viikonloppuna vietetään kaikkien "epäilevien tuomasten" Tuomasmessun 20-vuotisjuhla Alavan kirkossa. Vai tekisikö mieli osallistua vaihteeksi kansanlaulukirkkoon? Kuopion kirkoissa on ensi pyhän erikoisuuksien rinnalla 8 messua. Myös niihin jokainen on tervetullut sellaisena kuin on.

Se on hyvä uutinen.

Kaarina Oittinen

k o l u m n i

Jari Kolehmainen

Kirjoittaja on Savon ammatti- ja aikuisopiston lehtori sekä kirkolliskokousedustaja Siilinjärveltä.

Kirkko ja median valta

Kuka käyttää valtaa kirkossa ja ohjaa sitä? Tätä kysymystä on ollut pakko pysähtyä miettimään. Viime aikoina kirkkoa on käsitelty mediassa niin paikallisella tasolla kuin valtakunnallisellakin. Kirkko ei ole mediaa juuri kiinnostanut, kun kyseessä on ollut sen "rutiinotoiminnot" ja perustehtävä.

Media ja ns. suuri yleisö on ollut jopa etäällä kirkon syvimmästä. Miksi siis mediaa on alkanut kiinnostaa kirkko ja sen toiminta? Ei ehkä vähiten siksi, että nyt saadaan iltapäivälehtiin ja jopa maakunnallisiin lehtiin raffaavia lööppejä ja juttuja. Kiinnostus on valitettavasti ollut vääränlaista, tarkoitushakuista.

Toki kirkko tarvitsee mediaa. Tänä päivänä kirkko ei pärjäisi ilman näkymistä ja tiedottamista. Nyt vain vaikuttaa siltä, että media on ottamassa ohjaukseensa myös kirkon ja taitavasti muokkaa ihmis-

ten suhtautumista kirkkoon ja siellä pinnalla oleviin haasteellisiin kysymyksiin.

Valitettavasti myös kirkon piirissä on henkilöitä, jotka ovat ottaneet median taitavasti käyttöön oman asiansa tai näkemystensä esille tuomiseen. Onko silloin päätavoitteena kirkon sanoman esiintuominen vai jokin muu, populismi ehkä pahimmillaan.

Mikä on median vastuu? Uutisissa seuraamme kohtalaisen neutraalia viestintää. Asiat kerrotaan niin kuin ne ovat. Taus-talla ei ole voimakasta intressiä vaikuttaa ihmisten mielipiteisiin tai tuoda toimittajan tms. näkemyksiä esille. Se on median toimintaa, jossa kansalainen voi tehdä itse omat johtopäätöksensä.

Kirkkoa koskevissa jutuissa media on ottanut jo ennakkoon tietyn kannan. Se on asettunut tukemaan jotain näkemystä ja valinnut puolensa. Tästä lähtökohdasta

käsin juttujen sisältö ei ole neutraalia vaan vaikuttamaan pyrkivää eli halutaan ottaa valta ajaa asiat haluttuun lopputulokseen. Kansalaiset, jotka ehkä muuten ovat etäällä kirkosta, muodostavat kantansa asioihin median välityksellä.

Median todellisuus vaikuttaa helposti koko todellisuudelta. Siksi medialla on vastuu siitä, että se säilyttää riippumattomuutensa. Media vahvistaa haluamiaan mielikuvia ja muokkaa ihmisten tietoja ja asenteita. "Lähes puolet suomalaisista katsoo, että tiedotusvälineillä on nyky-yhteiskunnassa jo liikaa valtaa" toteaa VTT Johanna Jääsaari Helsingin yliopistosta. Vallan ja vastuun tulisi kulkea käsi kädessä.

Jari Kolehmainen

Sopuvaalit?

ISÄNPÄIVÄNÄ PIDETTÄVIEN seurakunta-vaalien on sanottu ratkaisevan Suomen ev.lut. kirkon kohtalon, vaikka ei ollakaan valitsemassa ylimpiä päättäviä elimiä, vaan paikallistason päättäjiä. He voivat olla vaikuttamassa välillisesti aina kirkolliskokoukseen saakka.

Kirkon pelätään olevan hajoamassa kah-tia. Eri tavoin ajattelevat ovat vetäytyneet kodin perimmäisiin nurkkiin. Piispa toisensa jälkeen antaa huolestuneita lausuntoja salin puolelta. Viimeksi radioaalloilla kuultiin, ettei kirkko ole sentään aivan peruuttamat-tomasti jakautunut, vaikka liberaalit ja konservatiiviset äärilaidat ovatkin voimistuneet. Maltillisia kansankirkollisia ääniä kuuluu vähemmän. Se huolestuttaa myös ruohonjuuritasolla.

Kansankirkkoon pitäisi mahtua kristittyjä laidasta laitaan, jos se on luonteensa mukaisesti jokaista jäsentään varten. Tulee-pa vaaleissa valituksi Raamattuun tiukasti pitäytyvä tai Sanaa väljemmin tulkitseva päättäjä, hän on täysivaltainen luottamus-henkilö. Demokratiassa vaalitulos ratkaisee.

On ollut ikävä seurata, miten helposti kirkollisessa keskustelussa ollaan työntä-mässä pihalle milloin mitäkin suuntausta. Silloin, kun perinteisiä arvoja kannattavat ovat enemmistönä, ovat vapaamieliset nurkkaan ahdettuina. Kun liberaali suuntaus voimistuu, tuupitaan vanhoillisempia veran-nalta pihalle. Eikö kirkkokodista löydy tilaa kaikille ilman erillisleimoja? Sanotaan, että sopu sijaa antaa.

Vaikka suvaitsevaisuutta arvostetaan, käytännössä ei ole helppo suvaita eri taval-la ajattelevaa vähemmistöä. Vuoropuheluun tarvitaan kaksi osapuolta. Suomalaiset ovat demokratiaan tottuneita, mutta silti voi unohtua, miten tärkeä rooli on oppositiolla. Moniarvoisuutta ei löydy maista, joissa eri-ävät mielipiteet vaiennetaan.

Ainakin yksi lause on jäänyt opiskelu-ajan luennoilta pysyvästi mieleen. Liikkuva äänestäjä on demokratian ritari. Joskus on demokratian edistämiseksi unohdettava sekin, miten on aina ennen äänestänyt. Jos on ollut nukkuva äänestäjä, voi nyt lähteä liikkeelle. Ensimmäistä kertaa äänestävällä 16-vuotiaalla on tasan tarkkaan yhtä paljon vaikutusvaltaa kuin muillakin.

Kaikenlaiset pudotuspelit ovat muotia mediassa. Osa leikkiin lähteneistä ääneste-tään ulos talosta.

Tehtäisiinkö tulevista vaaleista siinä mie-lessä "sopuvaalit", ettei ketään karkotettaisi kirkosta. Jumalan perheväkeen kuuluu monenlaisia lapsia. Tietääkseni minunkaan lapseni eivät ole kaikista asioista keskenään samaa mieltä. Silti he ovat tärkeitä toisil-leen ja meille vanhemmille.

Pidetään kirkko kokonaisuena.

Kaarina Oittinen

kaarina.oittinen@evl.fi

Seija Rytkönen.

Kuopion Tuomasmessun juhlamessu Alavan kirkossa sunnuntaina 26.9. klo 18.

Kuopion Tuomasmessu 20 vuotta

Kuopion Tuomasmessu täyttää 20 vuotta ja tämän kunniaksi järjestetään juhlamessu Alavan kirkossa sunnuntaina 26.9. klo 18. Messussa on liturgina pastori Raili Pursiainen. Saarnajana on professori Miikka Ruokanen, joka oli 1980-luvun lopulla luomassa Tuomasmessua Suomeen. Musiikista vastaa kanttori Jarkko Maukonen yhdessä vuosien varrella messuissa olleiden muusikoiden

kanssa. Musiikki koostuu osin aivan ensimmäisen Kuopion Tuomasmessun lauluista. Tilaisuuden jälkeen iltakahvit. Kuopiossa Tuomasmessu on seurakuntayhtymän yhteistä toimintaa ja sen käytännön organisoinnista vastaa seurakuntien oppilaitostyö. Joka kuukauden viimeisenä sunnuntaina Alavan kirkossa vietettävään messuun kokoontuu väkeä vauvasta vaariin.

Vieläkö lempi leiskuu?

Mitkä ovat parisuhteen palikat, haasteet, karikot ja mahdollisuudet? Näyttelijät Eija Vilpas ja Jarmo Mäkinen pohtivat näitä kysymyksiä kirkonäytelmässä Rakastatko vielä? Tuomiokirkossa sunnuntaina 3.10. klo 16. Musiikista vastaavat Antti Meurman ja Anu Pulkkinen. Näytelmään on vapaa pääsy.

Luja ja lempeä nainen

Naisten Jämäkkyys- seminaari lau-

antaina 25.9. klo 13-17 Kallaveden kirkolla. Tilaisuudessa kysellään, miten olla hyvällä tavalla luja ja lempeä? Tilaisuuden järjestää Kallaveden seurakunta ja Kuopion Valkonauhaliitto ry. Kouluttajana psykologi, psykodraamakouluttaja Mari Rautiainen. Ilmoittautumiset klo 8-16 p. 09-1351 268 tai sähköpostilla outi.leipajoki@suomenvalkonauhaliitto.fi tai raili.rantanen@evl.fi. Tilaisuuteen on vapaa pääsy.

Naisten kirkkopyhän messu sunnuntaina 26.9. klo 10 Kallaveden kirkolla. Saarna Raili Rantanen, liturgia Veli Mäntynen ja kanttorina Seppo Kirkinen. Valkonauhayhdistys tarjoaa rukouspäivänsä kunniaksi kirkkokahvit.

Miksi on kärsimystä?

Pastori Salla Tyrväinen luennoi aiheesta Miksi maailmassa on pahaa ja kärsimystä? sunnuntaina 3.10. klo 18. Alavan seurakuntasalissa. Luento kuuluu Jaksaako taivaassa olla ikuisesti –sarjaan.

Lounasta aasialaisittain

Aasialainen lounas keskusseurakuntatalo sunnuntaina 3.10. klo 12.30. Lounaan hinta 15 euroa. Etukäteisvaraukset ja liput Keskusseurakuntatalon seurakuntamestarilta p. 040-4848 259.

Lauletaan laavulla

Kansanlaulukirkko sunnuntaina 26.9. klo 13 Pöyhönenlaavulla. Mukana Pirjo Kuula, Salla Tyrväinen ja Leila Savolainen. Kirkon jälkeen makkarapaistoa ja pullakahvit/mehut. Varaa mukaasi istuinlupa. Sateen sattuessa tilaisuus kirkkokahveineen on Särkiniemen kirkolla.

Eroryhmä lapsille

Lasten eroryhmä 7-12-vuotiaille lapsille perjantaina 29.10. klo 17-19 ja lauantaina 30.10. klo 10-16 Petosen seurakuntatalolla. Ryhmä on tarkoitettu lapsille, joiden vanhemmat ovat eronneet ja erosta on aikaa vähintään puoli vuotta. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Mervi Hakkaraiselle 22.10. mennessä p. 0400-441 708. Ryhmän hinta 10 e/sis. ateriat. Ryhmä toteutetaan yhteistyössä Kallaveden seurakunnan ja Yhden vanhemman Perheiden Liiton kanssa.

Eläydy Raamattuun

Bibliodraamaviikonloppu Päivärannan kirkossa 16.-17.10. Ohjelma molempina päivinä klo 10-16. Maksu 20 e, sisältäen ruokailut. Ohjaajina toimivat pastori Heikki Hyvärinen ja nuorisotyönohjaaja Toivo Litmanen. Ilmoittautuminen 11.10. mennessä

Puijon seurakunnan toimistoon mirja.turunen@evl.fi tai 040-4848410.

Parisuhdetta hoitamaan

Parisuhteen rikastuttamiskurssilla Siilinjärvellä keskitytään suhteen vahvuuksiin ja mahdollisuuksiin, etsitään yhteisiä konkreettisia tavoitteita ja keinoja tavoitteiden toteuttamiseen arjessa. Kurssin ohjaajina toimivat Arja ja Raimo Paukkeri. Kurssi järjestetään 29.-31.10. Ruokoniemen leirikeskuksessa. Kurssi soveltuu eri elämäntilanteissa oleville eri-ikäisille pareille, jotka tuntevat arjen yhteiselön iloa ja murheita ja joita yhdistää halu löytää uutta tai syventää yhteistä hyvää. Ilmoittautuminen kirkkoherranvirastoon p. 017-288 4600, tiedustelut Markku Kettunen p. 044- 728 4611. Siilinjärven seurakunta järjestää pariviestinnän kurssin Siilinjärven seurakuntatalolla sunnuntaisin 10.10., 17.10., 7.11., ja 21.11.2010. Kurssilla opetellaan puhumiseen, kuuntelemiseen ja ristiriitojen kohtaamiseen liittyviä taitoja. Ilmoittautumiset Helena Mattiselle p. 044-7284646.

Tule auttamaan!

Vapaaehtoistoiminnan peruskurssi Keskusseurakuntatalolla sunnuntaina 26.9. klo 17.30. kahvi. Klo 18-20 koulutus ja iltahartaus. Koulutus jatkuu 3.10. Tervetuloa oppimaan perusvalmiuksia seurakunnan vapaaehtoistoimintaan. Ilmoittautuminen Raija Luomanperälle p. 040-4848 248.

Perheen Pyhä

Petosen seurakuntatalolla sunnuntaina 26.9. klo 16. Mukana Petosen ja Kurkimäen päiväkerhot ohjaajineen, Juha Määttä, Seppo Kirkinen, Katri Heikkinen ja käsikellokerho.

Kierrätys- enkeleitäkö!

Pyhän Johanneksen kirkossa sunnuntaina 26.9. klo 16 askarrellaan kierrätysmateriaalista enkeleitä. Ota mukaan kankaita, pitsejä, nappeja, nauhoja ja hiuksiin sopivaa materiaalia. Enkelit ovat esillä 3.10. perhemessussa kirkossa.

Mikkelinpäivänä 3.10.

Tapahtuu muun muassa seuraavaa. Useissa muissakin seurakunnissa järjestetään perhekirkkoja. •Kaikille avoin Myrskylähtymessä Kallaveden kirkossa klo 18. Messussa viittomakielinen tulkkaus. Illan päätteeksi kakkukahvitarjoilu. •Mikkelinpäivän messu Puijo kirkossa klo 10.

Mikkelinpäivänä 3.10. on useissa kirkossa perhemessuja.

kossa klo 10. Ole enkeli ja kutsu tuttu vanhus kanssasi kirkkoon.

- Perhemessu Tuomiokirkossa klo 10. Nuorten draamaryhmä toteuttaa saarnan ja lauletaan Lasten Virsikirjasta.
- Alavan kirkossa klo 13 Lavrenchukin muusikkoperheen lastenkonsertti messun jälkeen.
- Perheen Pyhäpäivän Mukalamessu Neulamäen kirkossa klo 16. Messun jälkeen lounas.
- Perhemessussa Pyhän Johanneksen kirkossa klo 10 kuvaelmasaarna ja enkelinäyttely.
- Perhejumalanpalvelus Kallaveden kirkossa klo 10.
- Perhemessu Riistaveden kirkossa klo 10.
- Mikkelinpäivän jumalanpalvelus Päivärannan kirkossa klo 13.

s y y s v i n k i t

r.kolehmainen@dnainternet.net

- VB-valokuvakeskus 4.-26.9. Vuoden lehtikuvat 2009.
- Kuopion kaupunginkirjaston aula: Villin lännen murmeli 25.9. asti.
- Karttulan kirjasto: Sisä-Savon kameraseuran valokuvanäyttely 1.10. asti.
- Galleria 12: Kuvataiteilija Reijo Kärkkäisen näyttely 7.9.-26.9. Projekttila: Jyrki Heikkisen ja Martti Mujusen videoteos.
- Galleria Carreessa Sanna Haimala: A Miracle Machine 26.9. asti.
- Kirjanpitotoimisto Anna Korhonen: Sami Korkiakosken maalauksia 30.9. asti.
- Kuopion Muotoiluakatemia: Käsinäyttely Utopia ja kotiinpaluu – Muotoilua tulevaisuuden kotiin 30.9. asti, ma-pe 8-16.
- Korttelimuseon näyttelysali: Savutuvan aikaan Savossa 11.6.-28.11.
- Kuopion taidemuseossa Pauno Pohjolaisten näyttely 24.9.2010-13.2.2011.
- Kuopion museo: Tositarina – välähdyksiä Kuopiosta 7.5.2010-16.1.2011.

Näyttelyssä tutustutaan Kuopioon kymmenen ihmisen tarinan ja muiston kautta, ti-pe 10-17, ke myös 17-19, la-su 11-17.

- Kuopion museon Torni: Muovia ja maria -näyttely kertoo 1960-luvun suomalaista muotoilusta 30.1.2011 asti.
- Kuopion Musiikkikeskuksen Kamarimusiikkisali: Gambailua! -konsertti 26.9. klo 18. Markku

Luolajan-Mikkola, viola da gamma. Musiikkia 1600-1700-luvun Saksasta ja Ranskasta. Vapaa pääsy.

- Kamarimusiikkisali: Laulun aarteita -konsertti 27.9. klo 19. Jorma Hynninen, baritoni ja Ilkka Paananen, piano.
- Musiikkikeskus: Itä-Suomen lääketiedetapahtuma: yleisöluento

23.9. klo 18 Kamarimusiikkisalissa.

- Musiikkikeskus: Operettiteatteri Bravo: mustalaisruhtinatar 26.9. klo 15.
- Sinfoniasarja III, Kuopion kaupunginorkesteri, Jurjen Hempel, kapellimestari; Peter Donohoe, piano 30.9. klo 19.
- Jazzklubi: Jazzliiton kiertue, Aki Rissanen trio 1.10 klo 21.

- Kuopion kaupunginteatteri, Studio: Punainen pallo, 24.9. klo 10.15 ja 13.15; 25.9. klo 14.15 ja 1.10. klo 10.15 ja 18.15.
- Kiviä taskussa, Studio: 3.9. ja 2.10. klo 19.15.
- Suuri näyttämö: Kilpakosijat 22., 23., 25. ja 29.9. klo 19 sekä 30.9. klo 12.
- Elonkorjuujuhla 24.9. klo 19; 25.9. klo14; 1.10. klo 19ja 2.10. klo 14.
- Näyttelijä valmistautuu Katri-Maria Peltola/ Elonkorjuujuhla 24.9. klo 18.15.
- Vierailunäytäntö, Studio: Jeesus, mikä farssi 28.9. klo 19.15 ja 29.9. klo 12.15 .
- Kino Kuvakukko: Kuopion Vilimit 23.-26.9. Hopeatähti aloittaa syyskauden Kohtaamisia-elokuvalla pe 24.9 klo 13; ti 5.10. Faija klo 13.
- Finnkino: mm. Kuukauden elokuva: Prinssessa; Täällä Pohjantähden alla II (K13), ensi-ilta 24.9.
- Kuopion kaupunginkirjasto, kokoussali: lääninrovasti Jaana Marjanen esittelee eri ikäkausiansa mielikirjoja 4.10. klo 17-18.

Timo Koivusalon ohjaama Täällä Pohjantähden alla II saa ensi-iltansa 24.9. Starissa. Katsotaan, jotta muistaisimme ja ymmärtäisimme.

Ehdokkaat lähtöasemissa

Seurakuntavaaleihin on 53 päivää.

Koko maassa äänestäjiä on reilu kolme miljoonaa, Kuopiossa noin 71 000. Varsinainen vaalipäivä on Isänpäivänä.

Ennakkoon voi äänestää marraskuun ensimmäisellä viikolla missä päin Suomea tahansa, kunhan ottaa selville ehdokkaansa numeron. Se selviää lokakuussa, kun ehdokaslistojen yhdistelmät vahvistetaan. Epäviralliset nimelistat löytyvät lehden keskiaukeamalta.

Ennakkoäänestyspaikkoja on Kuopiossa tällä kertaa tulossa myös lukioihin. Ensi kertaa vaalien historiassa pääsevät 16-vuotiaatkin äänestämään. Alle 18-vuotiaita äänestäjiä on Suomessa 100 000. Ehdokkaat ovat 18 vuotta täyttäneitä. Kuopiolaisien ehdokkaiden joukossa on alle 30-vuotiaita parikymmentä. Uusia on puolet ehdokkaista.

Äänioikeus on kaikilla viimeistään Isänpäivänä 14.11. 16 vuotta täyttävillä kirkon jäsenillä. Äänestää voi sen seurakunnan ehdokkaita, missä äänestäjä on ollut kirjoilla ns. läsnä olevana jäsenenä 15.8.

Kuopion seurakuntayhtymän yhteiseen kirkkovaltuustoon on kaikkiaan pari sataa ehdokasta, joiden joukosta tulee valituksi 51 valtuutettua. Eri seurakuntien omiin seurakuntaneuvostoihin on pyrkimässä yhteensä saman verran ehdokkaita, joista osa samoja henkilöitä. Jäseniä eri seurakuntaneuvostoissa on 12 – 16.

Siilinjärven seurakuntaan valitaan 27-jäseninen valtuusto, joka puolestaan valitsee kirkkoneuvoston. Siellä vaalit ovat kaksipäiväiset,

joten Siilinjärvellä voi äänestää vielä maanantaina 15.9.

Kuopion seurakuntayhtymän valtuusto valitsee aikanaan jäseniä yhteisen kirkkoneuvostoon seuraavalle nelivuotiskaudelle. Uutena seurakuntana vuoden alusta aloittava Järvi-Kuopio saa 8 edustajan kiintiön valtuustoon ja 14-jäsenisen oman seurakuntaneuvoston.

Uudessa seurakunnassa ovat mukana Riistavesi, Vehmersalmi, Tuusniemi, Kaavi ja Juankoski. Karttula on Kallaveden seurakunnassa, joka on asukasmäärältään suurin, vaikka Järvi-Kuopio on jo syntyessään pinta-alaltaan laajin.

Vaalitaisto kovenee

”Vaalitaistelua ei Vehmersalmella ollut neljä vuotta sitten”, kertoo opettaja **Seija Äijö**. ”Itsekin luis kahdin mukaan ihan vahingossa. Yritin kerätä nimiä ehdokaslistalle, mutta niitä ei löytynyt. Jouduin mukaan sekä seurakuntaneuvostoon että valtuustoon.”

”Nyt on aivan erilainen tilanne. On tehtävä vaalityötä, jos pieniltä paikkakunnilta aiotaan saada omia valtuutettuja. Itse en enää lähtenyt ehdokkaaksi.”

”Vehmersalmelta Kuopioon tulee matkaa 50 kilometriä. Varisjalta jouduin yhteiseen kirkkoneuvostoonkin, joten aika usein tuli reissattua sitä väliä. Joskus oli turhautunut olo, kun ei voinut omasta mielestään vaikuttaa tarpeeksi asioihin.”

”Valtuustossa yritin pitää oman paikkakunnan puolia esimerkiksi lapsi- ja nuorisotyön osalta. Ensimmäinen vuosi meni kuunnella ennen kuin uskalsi käyttää puheenvuoroja. Oman seurakuntaneuvoston kokoukset ovat leppoi-

Kaarina Oittinen

Seija Äijö sanoo luiskahtaneensa ehdolle aikoinaan vahingossa. Vähitellen on kypsynyt päätös jättää luottamustehtävät seurakunnassa. Uusia päättäjiä hän kannustaa aktiivisuuteen.

sia. Kaikissa luottamuselimissä on ollut mielenkiintoista, jopa hauskaa välillä. Kivaa on ollut tutustua kuopiolaisiin.”

Tuleville luottamushenkilöille Äijö antaa vinkiksi, että kannattaa olla aktiivinen, jos haluaa todella vaikuttaa päätöksentekoon.

Oma kanta esiin rohkeasti

Kohokokhdaksi valtuustosta pois jäävälle **Jaakko Vettenrannalle** muodostui aikoinaan Pyhän Johanneksen kirkon saaminen Männistön seurakuntaan. ”Rakentamispäätös syntyi niukalla enemmistöllä. On aina hienoa, kun joku asia saadaan päätökseen.”

”Vaikka asiat onkin yleensä hyvin valmisteltu, saattaa silti syntyä keskustelua. Monta kertaa olen esittänyt eriävän mielipiteeni, mutta toisten perusteluita kuultua-

ni olen saattanut muuttaa mieleni.

Nuoremmille evästyksenä Vettenranta kehottaa tuomaan oman kannan esiin rohkeasti. ”Kun on lupautunut ehdokkaaksi, se velvoittaa myös osallistumaan kokouksiin, vaikkei esityslistalla olisikaan itseä kiinnostavia asioita. Kokoukset on saatava päätösvaltaisiksi.”

”Ei ole ollut sellaista kokousta, johon lähteminen olisi kaduttanut. Aina saa jotain uutta tietoa, vaikka toisinaan odottaakin pitkien puheenvuorojen päättymistä malttamattomana.”

Nuoria vaikea löytää

Valtuustokauden ahkerin osallistuja katsoo jo tehneensä oman osuutensa yhteiseksi hyväksi. ”Ikä jo asettaa omat rajoituksensa. Täytän ensi vuonna 75, mitä pidän ylärajana.”

Vettenranta huomasi, ettei ollut helppoa saada uusia ehdokkaita entisten tilalle. ”Kiinnostusta ei ollut yhtä paljon kuin edellisillä kaudilla. Ainakaan rahalla ei voi motivoida, koska kokouspalkkioita ei makseta. Suurin osa ehdokkaista on kiireisiä työikäisiä. Vaikeinta on ollut löytää nuoria mukaan. Muutenkin ehdokasasettelu on ollut laimeampaa, mutta toivottavasti äänestysinto sitäkin vilkkaampaa.”

Kaarina Oittinen

Runnilla keho ja mieli virkistyy!

Syyslumoa Runnilla
105 € / hlö / 3 vrk

Sis. majoitus 2hh:ssa Kylpylä- tai Kartanohotellissa, aamiaiset, vapaat kylpylökäynnit, vapaa-ajan ohjaus ma-pe sekä tanssi-illat ke & la.

Tarjous voimassa 31.10. saakka.

Tutustu myös muihin tarjouksiimme osoitteessa
www.runni.fi

RUNNIN KYLPYLÄ
Kartanohotelli ja Kylpylähotelli
Runnintie 407 A, 74595 RUNNI
Puh. (017) 768 751, Myynti (017) 768 7524
myyntipalvelu@runni.fi

www.runni.fi

Rakkaudesta uutisiin.

Kuumimmat ja kiinnostavimmat kirkolliset uutiset välittää Kotimaa24.fi – tuttavallisesti **K24**. Tuttu sähköinen kirkonmäki syvenny entistä monipuolisemmin sekä seurakuntien asioihin että suomalaisen yhteiskunnan arvokysymyksiin. Uutiset ja blogit ruokkivat toisiaan ja elävät hetkessä ripirinnan. Pysy ajan tasalla pitkin päivää: **www.kotimaa24.fi**.

www.kotimaa24.fi

Rukoilemme

*Vanha nainen sopottaa:
Oi hyvä Jumala."*

*Ei ihmistä kuulemassa.
On vain hyvä Jumala."*

Sirkka Anttila-Markkanen

Hanna Karkkonen

Lainasimme

"Oppi ei aina mene perille, koulubussi ei kulje niin sanotusti ylös saakka. Tästä ilmiöstähän esimerkkejä riittää. Ruumiin hyvinvoinnin ammattilainen pahoinpitelee kehoaan ja kasvatuksen arvosanat suorittanut näyttää unohtaneen kaiken oppimansa oman lapsensa kanssa."

*Oppilaitospastori Panu Pohjolainen
www.kuopionseurakunnat.fi/blogit*

"Verkko eri osa-alueineen on saanut monet nuoret ja vanhemmatkin koukkuun. Oikea sosiaalinen kanssakäyminen, ehkä myös oikea pyhien yhteys alkaa rapautua. Verkossa ei tarvitse kantaa ristiä vaikeista ihmissuhteista, silloin minun itsenikin kehitys pysähtyy."

*Päätoimittaja Hannu Kippo
Sanansaattaja 9.9.2010*

"Nykyään olen Jumalan juppi. Kun antaa Jumalan viedä, avautuu asioita, joita ei osaisi edes kuvitella."

*Hiljaisuuden keskuksen johtaja
Ulla Lumijärvi
Kotimaa 9.9.2010*

"Tkä ei ole ratkaiseva tekijä valittaessa uusia päätöksen tekijöitä. Se, joka arvostaa tulevaisuutta, arvostaa myös nuoriamme. Nuoruus ei ole este yhteisten asioiden hoitamiseen, vaan sydäimestään uskovaisten nuorten kohdalla asia voi olla joka päinvastoin."

Päivämies 15.9. pääkirjoitus

"Luterilainen kirkko on meille rakas. Rukoilemme koviin paineiden alla olevalle kirkolle oikeanlaista viisautta. Ennen kaikkea rukoilemme sitä, että kirkko jaksaisi pitää Raamatun ohjenuoranaan."

*Eija ja Jouni Koskela
Kotimaa 16.9.2010*

"Ei tarvitse omin voimin, väkisin, tehdä asioita, vaan aina on rinnalla Jeesus, jolle voi kaikki huolensa ja murheensa luovuttaa, ja jolta saa tukea ja apua joka päivä! Jeesus on minua monin tavoin korjannut ja parantanut, niin henkisesti kuin fyysisestikin! Isoja henkisiä kuormia on nostettu pois sydämen päältä ja olo on kevyt ja iloinen. On hienoa huomata olevansa päivä päivältä ehjempi ihminen ja sellainen, jollaiseksi minut on tarkoitettu!"

*Kotiäiti Eveliina 30v
Jeesus -viesti 1 / 2010*

viikon vastaaja

Sukututkija jäljittää menneitä

Meneillään on sukututkimuksen 350-vuotisjuhluvuosi, jota juhliitaan lokakuussa. **Martti Korhosen** sukututkimusharrastus alkoi jo 80-luvun alussa. Kansissa on 270-sivuinen sukututkimus, joka valmistui 2006.

Mistä sait kipinän sukututkimukseen?

"Olen pikku pojasta lähtien ollut kiinnostunut tarinoista, joita kuulin kerrottavan isovanhemmista ja menneistä ajoista."

Miten parhaiten pääsee sukututkimuksessa alkuun?

"Kannattaa käydä kansalaisopiston sukututkimuskurssi. Siitä oli itselleni paljon apua, kun aloitin. Kirjaston sukututkimusosalissa voi tutustua sukututkimuksiin. Meiltä kokeneemmilta voi aina kysyä asioista ja Kuopiossa toimii Savon Sukututkimusharrastajat ry."

Mistä sukusi on lähtöisin?

"Sukuni on asunut samoilla paikoilla 250 vuotta vanhan Rautalammin alueella, johon kuului ennen useita Rautalammin ympäristökuntia. Tutkimuksessani on sukuni vaiheita ku-

vattu 1731 vuodesta alkaen. Mikkelin maakunta-arkistosta on löytynyt myös merkittävää tietoa."

Mitä tulee ottaa huomioon?

"On hyvä miettiä, miten laajana sukututkimuksen aikoo tehdä ja mitä henkilötietojen lisäksi haluaa sukulaisten

elämästä kuvata. Tukena on sukututkijan aapinen sekä vanhojen käsialojen selvennysopas. Netin sukututkimusohjelman avulla tietoja on helppo käsitellä. Taitoin itse sivut. Muutoin painokustannukset olisivat nousseet liian korkeiksi."

Mitä vinkkejä antaisit aloitteleville?

"Oikeaa tutkimusasennetta ja kärsivällisyyttä tarvitaan. Hyvä malli olisi perustaa avainhenkilöryhmä, joka sitoutuisi etsimään tietoja, jotta persoonalliset tarinat, kirjeet ja valokuvat löytyisivät. Kaikista on tiedot kirkonkirjoissa, mutta sekin, missä on liikuttu ja eletty, on tärkeää. Nuorempienkin kannattaisi kokeilla sukututkimusta ja aloittaa vaikkapa serkuista tai isovanhemmista."

Mikä sukututkimuksessa kiehtoo?

"Olen lukenut paljon ja saanut tietoa eri aikakausien kulttuureista. Siksi osaan arvostaa elämää eri tavalla. Sukututkimus yhdistää ja sukua tuntee nyt enemmän."

Millä mietteillä nyt muistelet. Mitä muuta harrastat?

"Muistelen kiitollisena sitä, että sain hyvin tietoja ja kyselyihin vastattiin. Sillä oli suuri merkitys työn edistymisessä. Nyt aikaa jää enemmän puusepäntöille, viulun soitolle ja veteraanityölle sekä kuntoilulle."

Teksti ja kuva Hilikka Sipilä

viikon valinta

Läpikotaisin muusikkoja

Opettajan, Jorma Panula, ja oppilaan, Atso Almila, yhteinen teos *Vaistoa on vaikia opettaa* on läsnäolon kirja. Ystävyys tarjoaa lukijalle kirjan mittaisen matkan.

Almila kuljettaa tarinaa, jota ryydittävät tekijöiden keskustelupätkät. Maestron pohojalaan puhe on nautinnollista luettavaa ja punnittua puhetta: "Ihminen joka jotaki osaa ja on sympaattinen niin siitä se lähtö."

Kirja on myös muisteluhistoriaa, ja vastaan tulee tuttuja nimiä, kuljetaan maailmalla konserttitalosta toiseen. Almila kirjoittaa musiikin opinnoistaan ja poikavuosien muistoja. Hän vertaa oman aikansa ja nykyisten harrastuksia; nykyään kaikki harrastaminen maksaa kauhasti.

Jorman johdolla oli riemukasta soittaa, oppilas kiittää. Ilo näkyi työssä.

Kirjaa voi suositella musiikin opiskelijoille, varsinkin loppuosan

Vinkkejä kapellimestarille -lukua. Sanat, Utelias tietysti jatkaa, saa tavallisen musiikinkuuntelijankin jatkamaan.

Kirjassa saavat muutkin musiikkimiehet puheenvuoron, ja valokuvat kertovat ajan kulusta.

Panula on monialainen musiikintekijä, samoin Almila. "Lajilla ei ole väliä, kunhan se tekee kvaliteetilla." Myös poikkihistoriallinen tietämys on tarpeen. Yhteen asiaan keskittymisessä on vaaransa. Panula korostaa lukemisen tärkeyttä.

"Älä yritä tai näytä enempiä kuin mitä olet, se säteilee." Ohje sopii kaikkeen esiintymiseen.

Atso Almila ja Jorma Panula:
Vaistoa on vaikia opettaa,
277 s., 27,90 e., Teos 2010.

Minna taipuu sarjakuviksi

Minna-sarjakuvaidea syntyi vuoden 2005 Kirjakantissa. Kanttilan Sarjakuvabaarissa Outi Vuorikari (Kanttilan kulttuurikeskuksen kannatusyhdistyksen silloinen puheenjohtaja) heitti kysymyksen sarjakuvan tekijöille: Eikös Minnankin teksteistä syntyisi sarjakuvaa? Paikalla olleista Jyrki Heikkinen ja Jope Pitkänen innostuivat heti ideasta.

Yhdistys haki pari apurahaa ja saikin sitä palkkioiden maksuun. Niin päästiin aloittamaan työt. Mukaan tulivat myös Reijo Kärkkäinen, Jyrki Nissinen, Pentti Otsamo ja Petteri Tikkanen.

Pohjois-Savon taidetoimikunta lopulta albumin Minna & miehet valmiiksi saattoi. Kirjan esipuhe on visuaalisten alojen läänintaiteilija Sari Hakalan tekstiä.

Jokainen sarjakuvataiteilija on valinnut oman näkökulman työhönsä. Sarjakuvien taustalla vaikuttavat Hemmo, Epäluulo, Eräs Puijolla käynti, Kuoleva lapsi ja Köyhää kansaa. Puupäällä palkittu Pitkänen ottaa kantaa Kanttilan talon kohtaloon. Ja Outi Vuorikari sai nimensä albumin sarjakuvaan, ansiosta.

Minnan tekstit muuntuvat nyky-aikaan, sen todistaa myös Nissisen Köyhää kansaa, jossa esiintyy tummaihoisen Holpainen. Nykysanat istuvat notkeasti joukkoon.

Savossa on loistava sarjakuvan tekijöiden keskittymä, nyt sitä on hyödynnetty komeasti. Toivon mukaan pojatkin innostuvat sarjakuvien kautta Minnasta.

Jyrki Heikkinen, Reijo Kärkkäinen, Jyrki Nissinen, Pentti Otsamo, Jope Pitkänen, Petteri Tikkanen:
Minna & Miehet,
118 s., 15 e.,
Asema Kustannus 2010.

Ritva Kolehmainen

Vs. kirkkoherra Kirsi Leino kietaisi ministeri Astrid Thorsin harteille Euroopan kirkkojen siirtolaisuuden teemavuoden huivin. Piispa Wille Riekkinen näytti esimerkkiä huivinkantajana. Huivin sanoma on olla eri kirkkokuntina yhdessä matkalla.

Hädän kuulijana kirkko on asiantuntija

”Tarvitsemme henkistä avaruutta.”

”Tarvitsemme sydänten vallankumousta, koska suuret muutokset lähtevät ruohonjuuritasolta”, sanoi piispa **Wille Riekkinen** Kuopiossa pidetyssä maahanmuuttajatyön seminaarissa.

Riekkinen haastoi jokaisen kaupunkilaisen tutustumaan yhteen maahanmuuttajaan ja kutsumaan hänet vaikkapa jouluaterialle.

Vallankumous mahdollista

Mikä on kirkon rooli maailmassa, joka tuottaa hätää kokoa ajan, seminaarissa kysyttiin.

”Jatkuvan kehityksen ideologia tulee tiensä päähän. Jos tassausta ja osallisuutta ei ole mietitty, ongelmia tulee”, piispa ennusti.

Voiko pikkuinen kirkko Suomessa muuttaa globaalia kehitystä?

”Jos kaikki yhdessä lähemme pitämään huolta lähimmäisestämme, se merkitsee melkoista vallankumousta”, Riekkinen arvioi muutoksen mahdollisuutta.

Sylkykuppia ja epäihminen

”Kirkon on sanottava, mitä ihmisyyteen kuuluu”, sanoi Kirkon maahanmuuttajatyön sihteeri **Marja-Liisa Laihia**. Hänen mielestään on päästävä irti myytistä,

jossa ”meitä käytetään hyväksi ja jossa hyvinvointimme on uhatuna”.

Laihia muistutti myös siitä, miten hätää kärsivistä ihmisistä puhutaan. ”Onko turvapaikan hakija sylkykuppia ja kerjäläinen epäihminen?”

Laihia mukaan päivittely on hylättävä, johtajien on oltava rohkeita sekä päätöksissä että puheissa.

”Kirkkojen lähtökohtana on ihmisen hätä”, sanoi Suomen Ekumeenisen neuvoston pääsihteeri **Heikki Huttunen**.

”Ihmisen hädän kuulemisessa kirkot ovat asiantuntijoita.” Huttusen mukaan vapaat suunnat ovat maahanmuuttokysymyksissä ottaneet ennakkoluulottomia askeleita, joista kansankirkot voivat ottaa mallia.

”Kirkkojen tehtävä on eettinen, sanoa synty synniksi. Kirkon ei pidä väistellä syntejä pois. Me emme ole kyenneet siihen, mihin kristinuskon meitä haastaa”, Huttunen muistutti. Laskennallista lähimmäisenrakkautta ei voi olla. ”Kerjäläisen ojennetussa kädessä on Kristuksen käsi.”

”Olemme itseriittoisia ja itsekkäitä. Emmehän hyväksyä toisamme Suomessakaan”, piispa Riekkinen muistutti. ”Emme kohtaa kasvokkain, vaan olemme tottuneet työntämään vastuun instituutioille.”

Sosiaalietiikan professori, teol. tri **Ville Päivänsalon** mielestä kullakin maahanmuuttajalla tulee olla omien tapojensa mukainen mahdollisuus vastuunkantoon. ”Ei niin, että maassa maan tavalla.”

Päivänsalon mukaan tarvitaan positiivisia esimerkkejä. Kirkon tulisi hänen mielestään olla muukalaiselle armon ja laupeuden yhteisö.

Yksi haavoittava sana liikaa

Ministeri **Astrid Thors** kaipasi myönteisiä esikuvia. ”Jotta nuoret näkisivät sen, miten maahanmuuttajana voi menestyä.”

Maahanmuuttokeskustelun Thors toivoo kääntyvän pois kauhukuvista ja pelottelusta. ”Koska yksi haavoittava sana voi tarkoittaa niin paljon.”

Niinikään Thors toivoi maa-

hanmuuttajien pääsevän itse mukaan keskusteluun sekä tekemään työtä mahdollisuuksiensa mukaan.

”Kotoutuminen edistyy työn kautta.”

Thors myönsi olevansa turhautunut julkisten foorumien maahanmuuttokeskusteluun ja häpeissään romanien tilanteesta.

”Mihin suuntaan yhteiskuntamme on menossa”, ministeri kysyi. Eurooppalainen sosiaalinen malli tuottaa hänen mukaansa lisää itsekkyyttä. ”Oikeudenmukaisuus ei saa toteutua niin, että avun saa se, joka pystyy parhaiten vetoamaan.”

”Maahanmuuttokeskustelu ei saa olla vain poliittista keskustelua. Kyse on ihmisestä ja kärsijöistä ovat ennen kaikkea lapset.”

Lahja Pyykönen

Siirtolaisuuden teemavuosi kutsuu osallisuuteen ja yhteistyöhön.

Teemavuosi on syntynyt Euroopan kirkkojen konferenssin (EKK) aloitteesta. EKK on kutsunut jäsenkirkkojaan viettämään siirtolaisuuden teemavuotta vuonna 2010.

Suomen ev.lut. kirkko vastasi kutsuun myöntävästi.

kirkon kulmilta

Tyynelä

Niuvaan menevän tien varrella on Savisaaren risteyksen jälkeen kaksi vanhaa asuinrakennusta, punamullattu valkonurkkainen Häkklä ja vaalea Tyynelä.

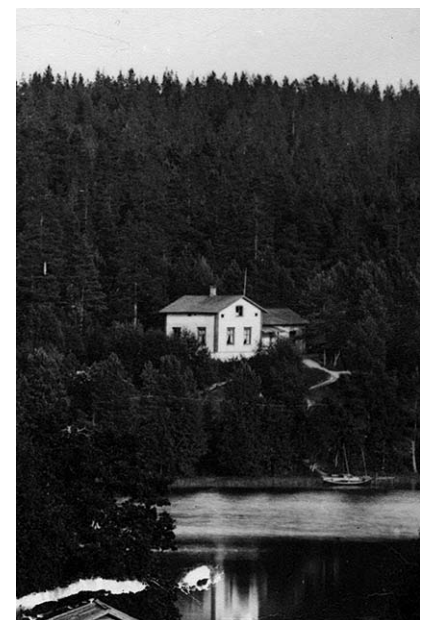
Molemmat liittyvät Savisaaren tilan vaiheisiin. Häkklä on tilaa 1900-luvun alkupuoliskon hallinneen Hackmanin metsätyönjohtajan entinen asuintalo. Tyynelä liittyy Savisaaren 1800-luvun jälkipuoliskolla omistaneiden Wintereiden aikaan. Silloin Savisaareissa asuivat Karolina, Aurora, Amanada, Laura ja Vilhelmina Winter. Heidän sisarensa Kristina Steniuksen lapset rakensivat omat talonsa mantereeseen puolelle. Suomen Pankin komissaarina toiminut Richard Stenius rakensi sittemmin puretun Kesämaan ja Kuopiossa pienten lasten koulua pitänyt Benedicta Stenius Tyynelän.

Savisaaren tilaan kuului myös Valamon saari, jossa oli Granitin huvila ja jossa valokuvaaja Karl Granit vietti kesäänsä. Hän tallensi kuviinsa Savilahden ympäristöä. Tyynelää esittävä kuva on osasuurennos Granitin Savisaaresta mantereeseen puolelle ottamasta näkymästä. Kuva on 1890-luvun alusta. Silloin Tyynelässä asui Niuvanniemen sairaalan laajennustyömaalla työskennellyt rakennusmestari Oskar Flink.

Flinkien jälkeen siinä asui kaksi kesää taidemaalari Eero Järnefelt perheensä kanssa. Välähdyksiä tuonaikaiseen Tyynelään tarjoavat Eero ja Saimi Järnefeltin viime vuonna julkaistut kirjeet. Niiden joukossa on Saimi Järnefeltin kirjeitä myös puolisonsa sisarelle Aino Sibeliukselle. Kesällä 1894 Saimi kertoo hänelle puutarhastaan, ryyti- ja potaattimaasta, kukkaistutuksistaan. Siinä nähtäminen oli esillä elokuun lopulla. Saimi kirjoittaa miten ”voisiet pitkin Niuvanniemen tietä pyrkivät väkisinkin paistinpannuun ja suloiset leppäsienet Taivaanpankon juurella piiloittelevat korviaan sammaleiseen maahan”.

Myös syksyn 1894 Järnefeltit viettivät Tyynelässä. Näihin aikoihin, 23.9., Saimi kirjoitti siltä Ainolle. ”Tyynet äänettömät, tummat vedet, jyrkkä Neulamäen louhikko, keltasine, punasine lehtipuineen, harmaine kallioineen ja tummanviheriöine havupuineen. Ja ilma sitten niin kuuluvan kirkas, keveä ja läpinäkyvä, jota ei kesällä koskaan näe ja taivas – niin sininen – niin sininen, että luulee unta näkevänsä.”

Helena Riekkinen

Seurakuntavaalien ehdokka

Tuomiokirkko-seurakunta

Ehdokkaat seurakuntaneuvostoon

KANSAN KIRKKO SDP
Matti Mänttari hum.tiet.kand., **Auli Poutiainen** näyttelijä, **Ritva Riekkinen** kirjaltaja, **Paavo Jauhiainen** toimitusjohtaja, **Jaakko Kosunen** opettaja

SEURAKUNNAN SANOMAAN SITOUTUNEINA
Mirkka von Bremen opiskelija, **Eila Haajanen** lehtori, **Markku Heikkinen** laulunopettaja, **Jaana Lappalainen** KM erit.lastentarhanopettaja, **Irja Pitkänen** perushoitaja, **Riitta-Liisa Rautsi** hoviioikeudenneuvos, **Helena Riekki** intendentti, **Maija Salo** apulaisylhoitaja

PERUS-KUOPIO
Tuulikki Kauppinen pelisaliasiakaspalvelija, **Pirkko Hämäläinen** toimittaja

YHDESSÄ TOIMIEN
Harri Hämäläinen eläkeläinen, **Esa Jääskeläinen** toimitusjohtaja, **Arja Kapanen-Rasa** FM, lukion rehtori, **Liisa Karjalainen** lehtori, **Juha Komulainen** kanttori, **Allu Koskinen** yrittäjä, **Elli Kyllönen** peruskoulunopettaja, **Aku Latvaniemi** opiskelija, yht.yo, **Marja-Leena Martikainen** FM, senioriopettaja, **Birgitta Myöhänen** kosmetologi, **Kirsi-Marja Myöhänen** HUK, toimittaja, **Jaana Nieminen** merkonomi, yrittäjä, **Seppo Niskanen** metsänhoitaja, **Erik Ongelin** aluejohtaja, eläkeläinen, **Iso-Pahkala Ilkka** myymäläpäällikkö, **Pakarinen Toivo** työnjohtaja, **Karttunen Keijo** työtekniikko, **Pohjolainen Marja-Leena** mielenterveyshoitaja, **Kaarti-nen Tiina** päiväkodinjohtaja

KANSANKIRKKO KESKELLÄ ARKEA
Sirkka Sinkkonen emerita professori, **Veikko Vilmi** dosentti, **Hanna Hytönen** suuhygienisti, **Kirsi Raatikainen** lähihoitajaopiskelija,tarjoilija

Ehdokkaat yhteiseen kirkkovaltuustoon

KANSAN KIRKKO SDP
Matti Mänttari hum.tiet.kand., **Auli Poutiainen** näyttelijä, **Ritva Riekkinen** kirjaltaja, **Paavo Jauhiainen** toimitusjohtaja, **Jaakko Kosunen** opettaja

SEURAKUNNAN SANOMAAN SITOUTUNEINA
Mirkka von Bremen opiskelija, **Markku Heikkinen** laulunopettaja, **Jaana Lappalainen** KM erit.lastentarhanopettaja, **Paavo Lyytinen** rehtori, **Irja Pitkänen** perushoitaja, **Riitta-Liisa Rautsi** hoviioikeudenneuvos, **Helena Riekki** intendentti, **Maija Salo** apulaisylhoitaja

Historiallisiksi vaalit tekee se, että ensimmäistä kertaa saavat äänestää 16-vuotiaatkin. Seurakuntaneuvoston vaaleissa käytetään oranssia vaalilippua ja valtuustoa äänestettäessä valkoista.

PERUS-KUOPIO
Tuulikki Kauppinen pelisaliasiakaspalvelija, **Pirkko Hämäläinen** toimittaja

YHDESSÄ TOIMIEN
Harri Hämäläinen eläkeläinen, **Esa Jääskeläinen** toimitusjohtaja, **Arja Kapanen-Rasa** FM, lukion rehtori, **Liisa Karjalainen** lehtori, **Jaakko Kekoni** hallitusammattilainen, **Allu Koskinen** yrittäjä, **Elli Kyllönen** peruskoulunopettaja, **Aku Latvaniemi** opiskelija, yht.yo, **Marja-Leena Martikainen** FM, senioriopettaja, **Kirsi-Marja Myöhänen** HUK, toimittaja, **Jaana Nieminen** merkonomi, yrittäjä, **Seppo Niskanen** metsänhoitaja, **Erik Ongelin** aluejohtaja, eläkeläinen, **Mauri Pesonen** katu-päällikkö, insinööri, **Christa Pyy** opiskelija, **Arja Päivinen** yrittäjä, LKV-kiinteistövälittäjä, **Ilkka Raninen** rehtori, **Aleksi Repo** opiskelija, **Simo Somera** controller, eläkeläinen, **Maija Taskinen** pankinjohtaja, eläkeläinen.

KANSAN KIRKKO KESKELLÄ ARKEA
Sirkka Sinkkonen emerita professori, **Veikko Vilmi** dosentti, **Hanna Hytönen** suuhygienisti, **Kirsi Raatikainen** lähihoitajaopiskelija, tarjoilija

Alavan seurakunta

Ehdokkaat seurakuntaneuvostoon

KANSAN KIRKKO, SDP
Holopainen Eila eläkeläinen, **Kananen Sylvi** kodinhoitaja, herastuomari, **Iso-Pahkala Ilkka** myymäläpäällikkö, **Pakarinen Toivo** työnjohtaja, **Karttunen Keijo** työtekniikko, **Pohjolainen Marja-Leena** mielenterveyshoitaja, **Kaarti-nen Tiina** päiväkodinjohtaja

KIRKON RAKENTAJAT
Heinonen Upi yrittäjä, ekonomi, **Huttunen Netta** opiskelija, **Kiianlinna Liisa** LL.M., OTM, **Korhonen Carita** yht. kuntatiet.yo, **Miettinen Kyösti** terveystieteenmaisteri, **Toppinen Taisto** rekisteripäällikkö, DI

VASTUUNKANTAJAT
Kainulainen Sakari lääkäri, **Komulainen Anja** hankintapäällikkö, eläkeläinen, **Kontio Matti** DI, kehityspäällikkö, **Marttila Sinikka** sairaanhoitaja, diakonissa , **Soini Teemu** insinööriopiskelija, **Tammekann Miika** luokanopettaja, **Voutilainen Elli** diakoni, **Väisänen Toivo** insinööri, rakennuspäällikkö

KANSAN KIRKKO KESKELLÄ ARKEA
Vainikainen Irma lehtori, **Kalliokoski Niina** kultasepänanalan artesaani, kotiäiti, **Tapaninaho Antti** lääkäri, **Lehkonen Laura** käräjätuomari

Ehdokkaat yhteiseen kirkkovaltuustoon

KANSANKIRKKO, SDP
Holopainen Eila eläkeläinen, **Kananen Sylvi** kodinhoitaja, herastuomari, **Iso-Pahkala Ilkka** myymäläpäällikkö, **Pakarinen Toivo** työnjohtaja, **Karttunen Keijo** työtekniikko, **Pohjolainen Marja-Leena** mielenterveyshoitaja, **Kaarti-nen Tiina** päiväkodinjohtaja

KIRKON RAKENTAJAT
Heinonen Upi yrittäjä, ekonomi, **Huttunen Netta** opiskelija, **Kiianlinna Liisa** LL.M., OTM, **Korhonen Carita** yht. kuntatiet.yo, **Miettinen Kyösti** terveystieteiden maisteri **Toppinen Taisto** rekisteripäällikkö, DI

VASTUUNKANTAJAT
Kivioja Elisabet lääkäri, **Komulainen Anja** hankintapäällikkö, eläkeläinen, **Kontio Matti** DI, kehityspäällikkö, **Marttila Sinikka** sairaanhoitaja, diakonissa, **Soini Teemu** insinööriopiskelija, **Tammekann Taina** musiikkiluokanopettaja, **Voutilainen Elli** diakoni, **Väisänen Toivo** insinööri, rakennuspäällikkö

KANSAN KIRKKO KESKELLÄ ARKEA
Vainikainen Irma lehtori, **Kalliokoski Niina** kultasepänanalan artesaani, kotiäiti, **Tapaninaho Antti** lääkäri, **Lehkonen Laura** käräjätuomari

Kallaveden seurakunta

Ehdokkaat seurakuntaneuvostoon

ELÄVÄÄ ELÄMÄÄ KALLAVEDEN SEURAKUNTA
Saharinen Tarja osastonhoitaja TtM, **Vuorinen Sirkka** sairaanhoitaja, **Karp-pinen Seppo** Diakonia-amk:n lehtori, TT, **Airas Antti** DI, **Eskelinen Martti** maanviljelijä, **Jauhiainen Hannu** maanviljelijä, **Kumpusalo Leena** erikoislääkäri, **Mankinen Marita** kättilö, **Paukkonen Mari** lähihoitaja, **Jauhiainen Elina** lehtori, **Värjö Seppo** metsätalousyrittäjä, eläkeläinen, **Tiilikainen Annikki** rehtori, eläkeläinen.

KANSAN KIRKKO SDP
Tolonen Matti autonkuljettaja, **Toik-kanen Jouni** postinjakaja, **Viitanen Jyrki** työsuojeluvaltuutettu, **Löppönen Mikko** YTM, opettaja, **Lintu Markku** ravintolatyöntekijä

PERUS-KUOPIO
Heiskanen Hannu yrittäjä, **Kulin Sirpa** asiakaspalveluvastaava

KAIKKIEN KIRKKO
Eskelinen Mirja sairaanhoitaja, **Halonen Hannu** DI, opettaja tutkija, **Heikkinen Ritva** lehtori, eläkkeellä, **Huttunen Markku** rakennusmestari, **Huttunen Pekka** rakennustarkastaja, **Koko Barnabe** opiskelija, **Kolari Maarit** sosionomi, kirkon nuorisotyönohjaaja , **Markkanen Veli** ravintoloitsija, **Myllyniemi Mariikka** sairaanhoitaja, terveyst.opiskelija, **Mäntyniemi Mikko** valokuvaaja, yrittäjä, **Myllynen Ritva** eläkeläinen, torikauppias, **Niiranen Pekka** teol.tohtori, toimittaja, **Oinonen Erkki** kaupungin puutarhuri, **Oksanen Jarmo** autoteknikko, katsastusmies, **Parviainen Marko** toimitusjohtaja, **Risku-Tiihonen Mariaana** erityis-luokanopettaja, eläkeläinen, **Siljanen Henri** ilmastotutkija, FM, **Sormunen Raili** opistosihtööri, **Svärd Maija** va. rehtori, **Turunen Jaana** muusikko, **Turunen Matti** lääkäri, **Ukkonen Kati** sosionomi AMK, kotiäiti

KIRKKO KAIKILLE
Siponen Laura ELL. Teol.yo, **Tuomai-nen Leila** herastuomari, toimist.hoit., **Nykänen Hannele** teologi, koordinaattori, **Kaipainen Tanja** sairaanhoitaja, **Auvinen Harri** tekniikan tohtori

Ehdokkaat yhteiseen kirkkovaltuustoon

ELÄVÄÄ ELÄMÄÄ KALLAVEDEN SEURAKUNTA
Kärkkäinen Vesa toimittaja, **Saharinen Tarja** osastonhoitaja TtM, **Vuorinen Sirkka** sairaanhoitaja, **Karppinen Seppo** Diakonia-amk:n lehtori, TT **Airas Antti** DI **Eskelinen Martti** maanviljelijä, **Jauhiainen Hannu** maanviljelijä, **Karkkonen Veijo** agrologi, maa-seutuyrittäjä, **Kumpusalo Leena** erikoislääkäri, **Olkkonen Anna** terveydenhuollon lisensiaatti, koulutussuunnittelija, **Paukkonen Mari** lähihoitaja, **Kont-tinen Hilja** emäntä, **Ahonen Johanna** ympäristöasiatuntija, DI, **Kaukonen Kari** maanrak.urakoitsija, eläkeläinen

KANSAN KIRKKO SDP
Tolonen Matti autonkuljettaja, **Toik-kanen Jouni** postinjakaja, **Viitanen Jyrki** työsuojeluvaltuutettu, **Löppönen Mikko** YTM, opettaja, **Lintu Markku** ravintolatyöntekijä

PERUS-KUOPIO
Heiskanen Hannu yrittäjä, **Kulin Sirpa** asiakaspalveluvastaava

KAIKKIEN KIRKKO
Eskelinen Mirja sairaanhoitaja, **Halonen Hannu** DI opettaja tutkija, **Heikkinen Ritva** lehtori, eläkkeellä, **Huttunen Markku** rakennusmestari, **Huttunen Pekka** rakennustarkastaja, **Koko Barnabe** opiskelija, **Kolari Maarit** sosionomi, kirkon nuorisotyönohjaaja, **Markkanen Veli** ravintoloitsija, **Myllyniemi Mariikka** sairaanhoitaja, terveyst.opiskelija, **Mäntyniemi Mikko** valokuvaaja, yrittäjä, **Niiranen Pekka** teol.tohtori, toimittaja, **Oinonen Erkki** kaupungin puutarhuri, **Oksanen Jarmo** autoteknikko, katsastusmies, **Parviainen Marko** toimitusjohtaja, **Risku-Tiihonen Mariaana** erityis-luokanopettaja, eläkeläinen, **Sormunen Raili** opistosihtööri, **Svärd Maija** va. rehtori, **Turunen Jaana** muusikko, **Ukkonen Kati** sosionomi AMK, kotiäiti

KIRKKO KAIKILLE
Siponen Laura ELL. Teol.yo, **Tuomai-nen Leila** herastuomari, toimist.hoit., **Nykänen Hannele** teologi, koordinaattori, **Kaipainen Tanja** sairaanhoitaja, **Auvinen Harri** tekniikan tohtori

Männistön seurakunta

Ehdokkaat seurakuntaneuvostoon

KANSAN KIRKKO SDP
Lankinen Mikko fysioterapeutti, työsuojeluvaltuutettu, **Pulkkinen Leena** perushoitaja, **Eitakari Heikki** diakoniajohtaja

KOKOOMUSLAISEN SEURAKUNTA-VÄEN EHDOKASLISTA
Hakala Jussi konsultti, **Syrjänen Mirja** ylihoitaja, **Elonheimo Leena** luokanopettaja, **Kauppinen Riitta** terveystieteiden yo, **Kasurinen Patrick** kauppatieteiden yo, taksinkuljettaja

PERUS-KUOPIO
Hujanen Juha vahtimestari

KRISTUS-KALLIOLLE PERUSTAJAT
Arpola Vieno toiminnanohjaaja, **Eskelinen Seppo** eläkeläinen, **Hedman Arja** lastenhoitaja, **Huittinen Riitta** sosiaalikasvattaja, eläkeläinen, **Hyvärinen Seija** sairaanhoitaja, **Jantunen Matti** professori, **Juntunen Tuomas** opiskelija, taiteilija, **Knuuttila Timo** projektipäällikkö, **Koivisto Eero** arkkitehti, **Martikainen Veijo** merkonomi, **Miettinen Juha** sähköasentaja, **Murro Heimo** eläkeläinen, **Murtorinne Mika** diakoni, sosiaalityöntekijä, **Niskanen Kari** ylikonstaapeli, **Siimes Jukka** insinööri, **Rytkönen Juhana** opiskelija

Ehdokkaat yhteiseen kirkkovaltuustoon

KANSAN KIRKKO SDP
Lankinen Mikko fysioterapeutti, työsuojeluvaltuutettu, **Pulkkinen Leena** perushoitaja, **Eitakari Heikki** diakoniajohtaja

KOKOOMUSLAISEN SEURAKUNTA-VÄEN EHDOKASLISTA
Hakala Jussi konsultti, **Syrjänen Mirja** ylihoitaja, **Elonheimo Leena** luokanopettaja, **Kauppinen Riitta** terveystieteiden yo, **Kasurinen Patrick** kauppatieteiden yo, taksinkuljettaja, **Lappi-Hautamäki Anja** yrittäjä, taidehallinnon maisteri

PERUS-KUOPIO
Hujanen Juha vahtimestari

KRISTUS-KALLIOLLE PERUSTAJAT
Eskelinen Seppo eläkeläinen, **Hedman Arja** lastenhoitaja, **Huittinen Riitta** sosiaalikasvattaja, eläkeläinen, **Hyvärinen Seija** sairaanhoitaja, **Jantunen Matti** professori, **Juntunen Tuomas** opiskelija, taiteilija, **Knuuttila Timo** projektipäällikkö, **Koivisto Eero** arkkitehti, **Martikainen Veijo** merkonomi,

Männistön seurakunnan toimistosihtee yhteisen kirkkovaltuuston että Männist Vettenrannan kanssa oli tilanteessa mu ehdokaslistoja kertyi Kuopion seurakunt

Miettinen Juha sähköasentaja, **Murro Heimo** eläkeläinen, **Murtorinne Mika** diakoni, sosiaalityöntekijä, **Niskanen Kari** ylikonstaapeli, **Rytkönen Esko** työhygieenikko, **Siimes Jukka** insinööri

Puijon seurakunta

Ehdokkaat seurakuntaneuvostoon

KUUNTELEEKO KIRKKO? – KOKOOMUKSEN EHDOKASLISTA
Helveranta Riikka-Mari TtM, suuhygienisti, **Huttunen Tuulikki** toimitosihtööri, **Kukkonen Erkki** rehtori, eläkeläinen, **Lampainen Ritva** FM, **Lintunen Jouni** asiakasneuvoja, **Mak-konen Juha** opiskelija, yrittäjä, **Merjola-Partanen Tuula** THM, eläkeläinen, **Or-dén Jukka** koulutusyrittäjä, **Tiittanen Arja** myyntisihtööri

IHMISTEN KANSSA ELÄVÄ SEURAKUNTA
Jauhiainen Jaakko agrologi, **Jokela Veikko** tilastotieteen asiantuntija, eläkeläinen, **Juutinen Heikki** opettaja, **Kankkunen Janne** koordinaattori, **Karvonen Martti** katujunankuljettaja, autonkuljettaja, **Laurinkari Juhani** sosiaalipolitiikan professori, teologi, **Leh-tola Sirkka Maija** toimintaterapeutti, ammatinharjoittaja, **Puputti Marja-Leena** TtM, sh, **Mononen Teuvo** khra, eläkeläinen

Kaarina Oittinen

at Kuopiossa ja Siilinjärvellä

ri Eija Jaatiselle luovutettiin määräaikaan mennessä neljä ehdokaslistaa sekä ön seurakuntaneuvoston vaalia varten. Yhtenä asiamiehenä toimineen Maili kana luottamustehtävistä pois jäävä Jaakko Vettenranta. Eri taustaryhmien tayhtymässä molempiin luottamuselimiin yhteensä 28.

TOIMIVA SEURAKUNTA
– **YHDESSÄ VOIMME VAIKUTTA**
Kankimäki Olli koulutuspäällikkö, **Kaukonen Titta** erityisluokanopettaja, apulaisrehtori, **Lampinen Jyrki** peruskoulun luokanopettaja, **Pesonen Erkki** yliopistonlehtori, **Pesonen Tuula** psykiatrian erikoislääkäri, **Piippo Tero** ohjelmapäällikkö, **Romppanen Anna-Kaisa** työtön, **Vuojärvi Heli** gynekologi

KANSAN KIRKKO SDP
Ruuskanen Henri asiakasneuvoja, **Kiljander Markku** mielisairaanhoitaja, **Paavilainen Paula** kuntoutusohjaaja

Ehdokkaat yhteiseen kirkkovaltuustoon

KUUNTELEEKO KIRKKO?
– **KOKOOMUKSEN EHDOKASLISTA**
Helveranta Riikka-Mari TtM, suuhygienisti, **Huttunen Tuulikki** toimitosihteeri, **Kukkonen Erkki** rehtori, eläkeläinen, **Lampainen Ritva** FM, **Lintunen Jouni** asiakasneuvoja, **Makko-**
nen Juha opiskelija, yrittäjä, **Merjola-**
Partanen Tuula THM, eläkeläinen, **Or-**
dén Jukka koulutusyrittäjä, **Tiittanen**
Arja myyntisihteeri

IHMISTEN KANS
ELÄVÄ SEURAKUNTA
Jauhiainen Jaakko agrologi, **Jokela**
Veikko tilastotieteen asiantuntija, eläkeläinen, **Juutinen Heikki** opettaja, **Kankkunen Janne** koordinaattori, **Kar-**
vonon Martti katuunankuljettaja, au-
tonkuljettaja, **Kukkala Eevamaija** lää-
keteknikko, kotiäiti, **Laurinkari Juhani**

sosiaalipolitiikan professori, teologi, **Lehtola Sirkka Maija** toimintaterapeutti, ammatinharjoittaja, **Louhelai-**
nen Salme opetushoitaja, **Puputti**
Marja-Leena TtM, sh, **Mononen Teuvo**
khra, eläkeläinen

TOIMIVA SEURAKUNTA
– **YHDESSÄ VOIMME VAIKUTTA**
Kankimäki Olli koulutuspäällikkö, **Pes-**
onen Erkki yliopistonlehtori, **Peso-**
nen Tuula psykiatrian erikoislääkäri, **Piippo**
Tero ohjelmapäällikkö, **Romp-**
panen Anna-Kaisa työtön, **Vuojärvi**
Heli gynekologi

KANSAN KIRKKO SDP
Ruuskanen Henri asiakasneuvoja, **Kil-**
jander Markku mielisairaanhoitaja, **Pa-**
avilainen Paula kuntoutusohjaaja

Järvi-Kuopion seurakunta

Ehdokkaat seurakuntaneuvostoon

JÄRVI-KUOPIO KESKELLÄMME
Räsänen Maija Irene matkailuyrittäjä, emäntä, **Marin Merja Sisko Helena** FM, museonjohtaja, **Mustonen Timo**
Johannes maaseutuyrittäjä, **Hartikai-**
nen Toivo Aulis yrittäjä, **Julkunen Kai-**
ja Anitta THT-maisteri, **Puurunen Rit-**
va Irmeli yrittäjä, **Antikainen Kirsti**
Anita lehtori, **Kröger Taisto Kalevi**
taksiautoilija, **Koistinen Minna Anneli**
kouluavustaja, toimitosiht, **livarinen**

Jaana Kristiina emäntä, **Weman Keijo**
Matti työnjohtaja, eläkeläinen, **Korho-**
nen Inga Susanna opiskelija, **Harju-**
nen Salme Johanna kodinhoitaja, eläkeläinen, **Jokela Liisa Marketta** elinkeinoasiamies, agrologi, **Karhunen**
Pirkko Helena perhehoitaja, **Suomi-**
nen Erika Johanna yrittäjä, **Rissanen**
Pentti Olavi maanviljelijä, eläkeläinen, **Ahonen Antti Johannes, Meuronen**
Pirjo Marketta maatalousyrittäjä, **Miettinen Ari Tapani** sähköurakoitsija, **Miettinen Janne Paavali** puistotyöntekijä, **Miettinen Veli Matti** maanviljelijä, **Miettinen Väinö Matti** lehtori, eläkeläinen, **Ruuskanen Aimo Antero** maanviljelijä, **Reinikainen Sylvi Mar-**
jatta emäntä, eläkeläinen

LITMANIEMEN KYLÄ
Miettinen Sirkka, eläkeläinen

NUORET VAIKUTTAJAT (NuoVa)
Pitkänen Hanna Eliina opiskelija, **Les-**
kinen Tiina Janita opiskelija, **Rissanen**
Matti Otso livari opiskelija, **Kettunen**
Suvi Tatjaana opiskelija

SUVAITSEVUUDEN JA AVOIMUUDEN
VALITSIJAYHDISTYS (SuVa)
Kasanen Elvi Tellervo eläkeläinen, **Keinänen Tuomas** autonkuljettaja, **Martikainen Pekka Sakari** levyseppä-hitsaaja, **Mikkanen Maija-Liisa** tuntiopettaja, yrittäjä, **Riekkinen Irma Sisko** Onerva sairaanhoitaja

PERUS-KUOPIO
Räsänen Maija Liisa kamreeri, **Savo-**
lainen Ate Aatos Ilmari myyntiedusta-
ja

KUULEEKO KIRKKO? KOKOOMUS
Antikainen Sanni Marjatta yrittäjä, eläkeläinen, **Happonen Eeva-Riitta** maaseutuyrittäjä, **Järvinen Pirjo** eläkeläinen, **Marttila Päivi** kotitalousopettaja, **Miettinen Aarno** eläkeläinen, yrittäjä, **Miettinen Helvi** merkonomi, **Mustonen Pekka** kaivosteknikko, **Pit-**
känen Pasi luokanopettaja, **Qvarn-**
ström Åke ylikonstaapeli, eläkeläinen, **Rahunen Pirjo** FM, **Taskinen Esko** ylikonstaapeli, eläkeläinen, **Vilpponen-**
Salmela Terttu sisätautilääkäri

Ehdokkaat yhteiseen kirkkovaltuustoon

JÄRVI-KUOPIO KESKELLÄMME
Räsänen Maija Irene matkailuyrittäjä, emäntä, **Marin Merja Sisko Helena** FM, museonjohtaja, **Mustonen Timo**
Johannes maaseutuyrittäjä, **Hartikai-**
nen Toivo Aulis yrittäjä, **Julkunen Kai-**
ja Anitta THT-maisteri, **Puurunen Rit-**
va Irmeli yrittäjä, **Antikainen Kirsti**
Anita lehtori, **Kröger Taisto Kalevi**
taksiautoilija, **Koistinen Minna Anneli**
kouluavustaja, toimitosiht, **livarinen**
Jaana Kristiina emäntä, **Weman Keijo**
Matti työnjohtaja, eläkeläinen, **Korho-**
nen Inga Susanna opiskelija, **Harju-**
nen Salme Johanna kodinhoitaja, eläkeläinen, **Jokela Liisa Marketta** elinkeinoasiamies, agrologi, **Karhunen**
Pirkko Helena perhehoitaja, **Suomi-**
nen Erika Johanna yrittäjä, **Rissanen**
Pentti Olavi maanviljelijä, eläkeläinen, **Ahonen Antti Johannes, Meuronen**
Pirjo Marketta maatalousyrittäjä, **Miettinen Ari Tapani** sähköurakoitsija, **Miettinen Janne Paavali** puistotyöntekijä, **Miettinen Veli Matti** maanviljelijä, **Miettinen Väinö Matti** lehtori, eläkeläinen

VEHMERSALMEN KYLÄ
Miettinen Sirkka eläkeläinen

NUORET VAIKUTTAJAT (NuoVa)
Pitkänen Hanna Eliina opiskelija, **Les-**
kinen Tiina Janita opiskelija, **Rissanen**
Matti Otso livari opiskelija, **Kettunen**
Suvi Tatjaana opiskelija

SUVAITSEVUUDEN JA AVOIMUUDEN
VALITSIJAYHDISTYS (SuVa)
Kasanen Elvi Tellervo eläkeläinen, **Keinänen Tuomas** autonkuljettaja, **Martikainen Pekka Sakari** levyseppä-hitsaaja, **Mikkanen Maija-Liisa** tuntiopettaja, yrittäjä, **Riekkinen Irma Sisko** Onerva sairaanhoitaja, **Suikka Tuija**
Hannele kassamyylä, **Suoranta Kirsi-**

Marja emäntä, ohjaaja, **Vuorinen Sari**
Marjut Helena opiskelija

PERUS-KUOPIO
Räsänen Maija Liisa kamreeri, **Savo-**
lainen Ate Aatos Ilmari myyntiedusta-
ja, Kartano Pirjo freelancer, taitelija

KUULEEKO KIRKKO? KOKOOMUS
Antikainen Sanni Marjatta yrittäjä, eläkeläinen, **Happonen Eeva-Riitta** maaseutuyrittäjä, **Järvinen Pirjo** eläkeläinen, **Marttila Päivi** kotitalousopettaja, **Mustonen Pekka** kaivosteknikko, **Pitkänen Pasi** luokanopettaja, **Qvarn-**
ström Åke ylikonstaapeli, eläkeläinen
Rahunen Pirjo FM, **Taskinen Esko** ylikonstaapeli, eläkeläinen, **Vilpponen-**
Salmela Terttu sisätautilääkäri

Siilinjärven seurakunta

YHTEISTYÖRYHMÄ
Ahonen Anni Inkeri emäntä-keittäjä, eläkkeellä, **Arffman Jukka-Pekka** opiskelija, maanrakennustyöntekijä, **Happonen Olli Pekka** partiojohtaja, **Hartikainen Kari Veikko** opiskelija, **Heikkinen Päivi Marketta** rahoitussihteeri, tradenomi, **Hiltunen Päivi Hannele** pankkitoimihenkilö, **Honkanen Ossi-Oskari** laborantti, **Jauhiainen Ossi Uolevi** kanttori, MUM, **Joutsenoja Pekka Lauri Pellervo** FT, **Katainen Lauri** sessiosaaaja, **Kerkola Eeva Riitta** agro-
nomi, maanviljelijä, Kivistö Terttu terv-
veydenhoitaja, Korhonen Tarja Hannele kiinteistöpäällikkö, **Kotimäki**
Jukka Martti lakimies, **Kääriäinen**
Erno Petrus kirkon nuorisotyönohjaaja, **Lappalainen Anu Marianne** osastonsihteeri, eläkeläinen, **Lehto Hanna-**
Maarit seurakunnan talouspäällikkö, **Niemelä Anne Elisabet** luokanopettaja, KM, **Ojala Pirjo Helena** lastenpsykiatrian erikoislääkäri, **Rytivaara Marja Helena** kasvatustieteen maisteri, rehtori, **Ryynänen Teuvo Ilmari** rakennus-
mies, Räsänen Reijo Olavi ravitsemis-
huoltaja, Santaharju Juha Pekka yrit-

täjä, **Sihvonen Martta Helena** eläkeläinen, **Snellman Tuomo Alvar Johannes** yrittäjä, **Tenhunen Kaino Liisa** eläkeläinen, **Vartiainen Anja** artesaani, **van der Woude Pirjo Riitta** markkinointipäällikkö

KOTIKIRKKO
Eskola Suvi Päivikki muotoilija, kotiäiti, **Hartikainen Aino Kaarina** siivooja, **Heiskanen Pekka Ilmari** eläkeläinen, **Himanan Mari Annikki** emäntä, **Hok-**
kanen Raija Marketta puutarhuri, **Hytönen Walt Eero Viljami** konemies, opiskelija, **Hyvönen Elisa Katariina** restonomi, kotiäiti, **Hämäläinen Jouni**
Kalervo kirjanpitäjä, **Ikäheimo Anne**
Marita konsulentti, **Kajan Ritva Helena** merkonomi, emäntä, **Karvonen**
Anne Marita lähihoitaja, **Keränen Jouni Kalle Juhani** vanhempi konstaapeli, eläkeläinen, **Kiiski Pekka Matti Antero** eläkeläinen, **Kolehmainen Jari Antero** lehtori, YTM, **Konu Vesa Pertti** kulta-
seppä, Korhonen Hannu Antero ura-
koitsija, Koski Irja Annikki vapaaeh-
toistoimija, Kraft Beatrice projektisihteeri, **Kröger Risto Antero** tuotanto-
päällikkö, Lappalainen Veli-Tapani
järjestelmäasiantuntija, Luomi Erkki
Antti Johannes lentokoneasentaja, **Markkanen Jukka Johannes** kehityspäällikkö, **Markkanen Vilho Tapio** autoilija, **Mielityinen Kauko Sakari** luokanopettaja, eläkeläinen, **Myöhänen**
Panu Ilmo Juhani yritysryhmän johtaja, **Nuutinen Viljo Olavi** eläkeläinen, **Pakarinen Tuija Irene** sosionomi, AMK, **Puhakka Gunnar** aluepäällikkö, **Puustinen Raili Kyllikki** farmaseutti, **Pöyhönen Menja Petronella** ylioppilas, opiskelija, **Rautiainen Merja Annikki** osastonhoitaja, **Roivainen Sempo Olavi** aluemestari, **Ruuskanen Anna Riitta** emäntä, **Strömberg Seija**
Sinikka sairaanhoitaja, **Tissari Osmo**
Kullervo liikkeenharjoittaja, **Valta Kai-**
ja Maria toiminnanohjaaja, sosionomi, **Vartiainen Jan-Villehart** automaatio-
asentaja, Venäläinen Ritva Anneli
emäntä, Villman Kirsti Hannele projektipäällikkö, **Väätäinen Liisa Teller-**
vo myyjä

Ehdokkaiden vaalikuvaus:

Keskuseurakuntatalolla Suokatu 22
torstaina 23.9. klo 12 – 18
perjantaina 24.9. klo 12 – 18
ja lauantaina 25.9. klo 10 – 15.
Varapäivä maanantai 27.9. klo 14 – 19.

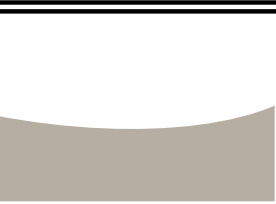
Katso lisätietoa vaaleista:

www.kuopionseurakunnat.fi
www.seurakuntavaalit.fi

Vaalikone avautuu ehdokkaille 11.10.2010
ja äänestäjille 25.10.2010

Vaalikeskustelut jumalanpalveluksen jälkeen sunnuntaina 31.10. kirkkoissa.
Kuopiossa vaalipäivä on Isänpäivä 14.9.
Siilinjärvellä vaalit pidetään 14.–15.9.2010

Äänestä
ennakkoon
1.–5.11.
seurakuntavaalit.fi

SUOMEN
MUOTOKIVI

**HAUTAKIVET SUORAAN
TEHTAANLIIKKEESTÄ.**

Meiltä myös graniitti-, marmori- ja kvartsitasot keittiöihin,
kylpyhuoneisiin ja kodinhoitotiloihin.

Pohjolankatu 1, Kuopio, puh. 0440 343 543

www.muotokivi.fi, muotokivi@muotokivi.fi

**ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI&CO.OY**

Seppo Kolari, Eero Heikinheimo, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko

Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT
esim. perusmuotoinen avioehto, testamentti,
perunkirjoitus 200-300 € + kulut + alv 22 %

Asianajotoimisto Kalevi PitkänenOy
Puistokatu 6, 70110 Kuopio, puh. 017-282 2211
faksi 017-282 3101, www.kalevipitkanen.com,
aatsto@kalevipitkanen.com

*Pesu
Leenat oy*

**Pesulapalveluita
laadukkaasti
yrityksille ja yksityisille**

Jäniksenpolku 31, Kettulanlahti KUOPIO
017 369 0700

Ahertajankatu 3 Minna Canthin katu 58
78850 Varkaus 70100 Kuopio
p. 017 369 0700

JÄMÄKKYYS-seminaari

Onnistuneen ihmissuhteiden hoidon perustan luovat kyky olla
sekä empaattinen että hyvällä tavalla luja. Millainen on jämäkkä
ihminen?

Seminaari la 25.9.klo 13-17 Kuopiossa Kallaveden kirkolla,
os. Rauhalahdentie 21. Vapaa pääsy. Kouluttaja psykologi,
psykodraamakouluttaja Mari Rautiainen. Ilm. 09-1351 268
toimistoaikana tai raii.rantanen@evl.fi.
Järj. Kuopion Valkonauha ja Kallaveden seurakunta.

Vauvauutisia?

**Lapsettomuustutkimuksiin ja
-hoitoihin jonottamatta,
ilman lähetettä.**

Lisätietoja
lapsettomuushoitaja Katri Ramstedt
017- 263 1700

KLINIikka
In Tiimi

Lapsettomuushoidot heti.
www.in-tiimi.com

Vuorikatu 26 B, 70100 Kuopio

s e u r a k u n n i s s a t

Tuomiokirkko

Tuomiokirkko

Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja
hiljentymistä varten klo 10-15, lisäksi
perjantaina 18-23.
puh. 040 4848 256
Taizémessu (Viikkomessu) ke 22.9.
klo 19. Sari Kärhä, Pirjo Rissanen ja Anu
Pulkkinen.
Perjantaimessu pe 24.9. klo 19.
Urkutuokio la 25.9. klo 15.
Messu su 26.9. klo 10. saarna Ilpo Ran-
nankari, liturgia Satu Karjalainen, kant-
torina Pertti Rusanen ja urkurina Anu
Pulkkinen. Tuomiokirkkokuoro. Mes-
sussa lauletaan Siionin Kanteleen lau-
luja. Diakoni Varpu Ylhäisen tehtävään
siunaaminen.
Viikkomessu ke 29.9. klo 19. Liisa
Penttinen.
Perjantaimessu pe 1.10. klo 19.
Urkutuokio la 2.10. klo 15.
Mikkelinpäivän perhemessu su 3.10.
klo 10. Nuorten draamaryhmä toteut-
taa saarnan, liturgia Sari Kärhä, urkuri-
na Anu Pulkkinen. Lauletaan Lasten
Virsikirjasta. Rajalan koulun 4. ja 5. mu-
siikkiluokka laulaa Erkki Kaukosen joh-
dolla.
Rakastatko vielä? -kirkkonäytelmä
su 3.10. klo 16. Eija Vilpas, Jarmo Mäki-
nen, Antti Meurman, viulu, Anu Pulkki-
nen, urut. Vapaa pääsy.
Viikkomessu ke 6.10. klo 19. Ilpo Ran-
nankari.

**Keskusseurakuntatalo
Suokatu 22**

Seurakuntamestarit
puh. 040-4848 259
Keskikaupungin palvelupiiri ke 22.9.
klo 13. kerhohuone Eetu, jatkuen joka
toinen viikko.
Torstaisurat to 23.9. klo 18. kerho-
huone Samuli.
**Kirkkokahvit ja diakoni Varpu Yl-
häisen tulojuhla** su 26.9. klo 11.30.
Vapaaehtoistoiminnan peruskurssi
su 26.9. klo 17.30 kahvi, klo 18-20 kou-
lutus ja iltahartaus. Koulutus jatkuu
3.10. Tervetuloa oppimaan perusval-
miuksia seurakunnan vapaaehtoisto-
mintaan. Ilmoittautuminen Raija Luo-
manperälle p. 040-4848 248.
Omaishoitajien ryhmä ma 27.9. klo
13. Tuomiokirkkoseurakunnan ja Ala-
van seurakunnan omaishoitajien ryh-
mä kokoontuu Keskusseurakuntatalol-
la, kerhohuone Samulissa, Suokatu 22
C. Tervetuloa myös uudet omaishoitaj-
at. Lisätietoja ryhmästä antavat dia-
koniatyöntekijät Liisa Tiilikainen p.
040-4848324 ja Birgitta Oksman-Ket-
tunen p. 040-4848284.C.
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 29.9.
klo 11. Raamattutunti ”Kristityn vapau-
s”, Tarja Säynevirta. iltapäivällä terve-
siä Mongoliasta, Ville Partanen.
Lähetystilaisuus to 30.9. klo 13. Pas-
tori Tarja Säynevirta kertoo työstään
Israelissa.
Aasialainen lounas su 3.10. klo 12.30.
Lounaan hinta 15 euroa. Etukäteisva-
raukset ja liput Keskusseurakuntatalon
seurakuntamestarilta p. 040-4848
259.
Raamattupiiri ti 5.10. klo 17.30. Olli
Viitaniemi, kerhohuone Aaron, Suoka-
tu 22 C.

**Inkilänmäen
seurakuntatalo
Inkiläntie 7**

Emäntä p. 040-4848 269
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 22.9.
klo 11. ”Jeesus antaa elämän” Liisa
Penttinen Lounas (6 euroa). Iltapäivällä
runoja ja musiikkia Marja ja Eino Put-
konen.
Inkilänmäen palvelupiiri Elämäni ta-
rinta, Varpu Ylhäinen.
Raamattupiiri ti 5.10. klo 17.30. Liisa
Penttinen.
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 6.10.
klo 11. ”Jumalan sanansaattajat” pasto-
ri Tarja Säynevirta, lounas (6 euroa).

**Mummon mökki
Puijonkatu 10.**

Avoinna ma-to klo 11-15.
Puh. 040 4848 272
Papin päivä ti 28.9. klo 13.
Olli Viitaniemi.
Puuropäivä ma 4.10. klo 11.
Varhaisnuoret
**Lasten tanssikerho 1-6 luokkalaisil-
le** ma 27.9. klo 17.30. - 18.15 Keskusseu-
rakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Lähetys

Kotien lähetyspiiri ke 22.9. klo 13.
Kaarina Tirkkosella, Hatsalankatu 4.
Näpertäjät ke 29.9. klo 13. Keskusseu-
rakuntatalo, Suokatu 22 C, kerhohuo-
ne Eetu.
Lähetystilaisuus to 30.9. klo 13. Pas-
tori Tarja Säynevirta kertoo työstään
Israelissa. Keskusseurakuntatalossa,
Suokatu 22.
Kotien lähetyspiiri ke 6.10. klo 13.
Perhetyö
Naisten leiri Rytykyllä 29.-31.10. Tee-
mana keskeneräisyys. Leirin hinta 25
euroa. Ilmoittautumiset Raija Luoman-
perälle p. 040.4848248. Ilmoittautu-
neille lähetetään leirikirje. Leirin luot-
saavat Pirjo Rissanen ja Sari Kärhä.
**Informaatiotilaisuus Taizén matkas-
ta** su 26.9. klo 16 Keskusseurakuntata-
lolla, Suokatu 22 E. Oletko kiinnostu-
nut lähtemään Ranskaan, Taizén eku-
meeniseen keskukseseen ensi kesäkuus-
sa 13.-22.6.? Perheiden ja nuorten yh-
teisen matkan hinta on noin 900 euroa
sisältäen matkat, hotelliyöpymisen Pa-
riisissa ja täyshoidon Taizéssa. Tiedus-
telut: Pirjo Rissanen, p. 040-4848252,
Sari Kärhä, p. 040-4848278, Jarkko
Voutilainen, p. 040-4848285.
Perhekerho ti 28.9. klo 9.30. -11 ja ti
5.10. klo 9.30-11 Keskusseurakuntatalo,
Suokatu 22 E.
Perhekerho ke 29.9. klo 9.30. -11 ja ke
6.10. klo 9.30-11” Inkilänmäen seura-
kuntatalolla, Inkiläntie 7.
Mikkelinpäivän perhemessu su 3.10.
klo 10 Tuomiokirkossa.
Naisten lenkkiپیiri ma 4.10. klo 18
Poukamassa. Lenkkeily, sauna, iltapala
ja iltahartaus. Piirin vetäjänä Pirjo Ris-
sanen p. 040-4848252.
Pyhäkoulu
Kotipyhäkoulu su 26.9. klo 10 Rönös-
sä. Katso lisää Rönön sillan kupeessa
olevalta ilmoitustaululta.
Pyhäkoulu su 26.9. klo 17 Hermannin-
naukion Sibelius-Akatemian tiloissa,
Hermanninaukio 3.

KASTETUT

Vappu Eila Anneli Hakkarainen, Eevi
Annika Helén, Oskar Rafael Olavi Lam-
pi, Jusu Petteri Hiekkamäki, Akseli Sisu
Olavi Simonen, Joonatan Onni Tapani
Simonen, Ada Isabella Miettinen, Leevi
Eemeli Knuutinen.

KUULUTETUT

Jari Petteri Viljakainen ja Sanna-Mari
Tuomainen, Markus Tapani Hintsala ja
Iida-Kaisa Matilda Rantala.

KUOLLEET

Toini Inkeri Myllynen 82 v, Matti Antero
Rosti 61 v, Mikko Pöyhönen 73 v, Eini
Annikki Kokkonen 96 v, Sirkka Liisa
Haatainen 83 v, Leena Niittylä 91 v,
Anna Liisa Valta 86 v, Kaija Sisko Karhu
85 v, Antti Asikainen 80 v, Aino Kaarina
Markkanen 84 v.

Alava

**Alavan kirkko
Keihäskatu 5**

puh. 040 4848 298
Messu su 26.9. klo 10. Saarnaa Sanna
Husso, liturgina Salla Tyrväinen, kant-
torina Ossi Jauhiainen. Isosleiriläiset
mukana.
**Tuomasmessun 20-vuotisjuhlames-
su** su 26.9. klo 18. Saarnaa professori
Miikka Ruokonen, Tuomasuusikot.
Messun jälkeen luento seurakuntasal-
issa.
Mikkelinpäivän messu su 3.10. klo 10.
Saarnaa Risto Lyytikäinen, liturgina
Heikki Kemppainen, kanttorina Ossi
Jauhiainen. Eläkeliiton Kuopion yhdis-

tyksen kirkkopyhä. Kahvikonsertti
messun jälkeen, Lavrenchukin muusik-
koperhe.

Alavan seurakuntakeskus

Keihäskatu 5 B
Muistatko? -piiri ti 28.9. klo 13. Piiri
kokoontuu joka kuukauden viimeinen
tiistai kirkon alasalissa. Keskustelua
historiasta ja yhteiskunnallisista asiois-
ta.
Kirjallisuuspiiri to 30.9. klo 14. kerho-
huone 1:ssä. Kirjana Hannu Väisänen,
Toiset kengät. Vetäjänä Aino Mikkonen
p. 040 7071 499.
Käsityö- ja askartelupiiri to 30.9. klo
13 kirkon alasalissa.
**Jaksaako taivaassa olla ikuisesti -
luentosarja** su 3.10. klo 18. seurakun-
tasalissa. Pastori Salla Tyrväinen luen-
noi aiheesta Miksi maailmassa on pa-
haa ja kärsimystä?
Eläkeläisten päiväپیiri ti 5.10. klo 12
seurakuntasalissa. Kotitalousjätteiden
käsittely. Alustaja Jätekuukosta.

**Neulamäen kirkko
Vesurikuja 4**

puh. 040 4848 311
Ystävän Tuvan lähetysپیiri ma 27.9.
klo 13. Piiri kokoontuu joka kuukauden
viimeinen maanantai klo 13 - 14.30.
Yhteyshenkilö Aune Reinikainen p. 050
339 9742.
Mikkelinpäivän Mukulamessu su
3.10. klo 16. Saarna ja liturgia Juha Vä-
limäki, kanttorina Leila Savolainen.
Niin mahottoman mukavan messun
toteutuksessa mukana lapsikuoro sekä
Neulamäen päivä- ja iltapäiväkerholai-
set. Messun jälkeen tarjoillaan ruoka.
Lämpimästi tervetuloa!

**Särkiniemen
seurakuntatalo
Särkiniementie 20**

p. 040 4848 307
Kansanlaulukirkko su 26.9. klo 13.
Pöhlönsaaren laavulla. Sanna Husso,
Pirjo Kuula, Leila Savolainen, Silja
Front, Laura Kesti ja Erkki Holopainen,
haitari. Kirkon jälkeen makkarapais-
toa ja pullakahvit/mehut. Varaa mu-
kaasi istuinalusta. Sateen sattuessa ti-
laisuus kirkkokahvineen on Särkinie-
men kirkolla.
Rauhanyhdistyksen lähetysseurat
ke 6.10. klo 19.
Varhaisnuoret
Partio Alavan seurakunnan yhteydes-
sä toimii pojille tarkoitettu Partiolip-
pukunta Kuopion Metsäpojat. Lippu-
kunnan laumat ja vartiot kokoontuvat
seurakunnan toimipisteissä Alavalla ja
Särkiniemessä. Partiolaisten ikä vaih-
telee 7 - 14 vuoden välillä. Lisätietoja
lippukunnan johtajalta Tero Tuomiso-
jalta p. 044 5377 738.
Kouluikäisten kerhot ja leirit Alavan
kirkolla, Keihäskatu 5. Maanantaisin
kockikerho 1 - 3 lk klo 17 - 19, poikien
Salibandykerho 4 - 6 lk klo 17 - 18.
Tiistaisin tyttöjen Kuvataidekerho 2 - 6
lk klo 16.30 - 18. Keskiviikkoisin tyt-
töjen Kockikerho 4 - 6 lk, klo 17 - 19, lii-
kuntakerho 2 - 6 lk klo 17.15 - 18.15.
Torstaisin salibandykerho 1 lk klo 16 -
17, salibandykerho 2 - 3 lk klo 17 - 18
Lehtoniemen kerhotilassa (Lehtonie-
mentie 107). Tiistaisin monitoimiker-
ho * 1 - 6 lk klo 17 - 18 Keskiviikkoisin
monitoimikerho 1 - 6 lk klo 17 - 18.
Voit valita jommankumman kerhoista;
1 kerho/viikko Neulamäen kirkolla, Ve-
surikuja 4 Maanantaisin kockikerho * 1
- 6 lk klo 17 - 19, näytelmäkerho 1 - 6 lk
klo17.30 - 18.30 Keskiviikkoisin kocki-
kerho * 1 - 6 lk klo 17 -19 *Voit valita
jommankumman kerhoista; 1kerho/
vko Neulamäen koululla: Torstaisin sa-
libandykerho 1 - 6 lk klo 15.30 - 16.30
Särkiniemen seurakuntakodilla, Särki-
niementie 20 Maanantaisin kockikerho
4 - 6 lk klo 17 - 19 Tiistaisin kockikerho
1 - 3 lk klo 16.30 - 18.30, näytelmäker-
ho 4 - 6 lk klo 17.30 - 18.30 Särkinie-
men koululla: poikien salibandykerho
1 - 3 lk klo 17 - 18, poikien salibandy-
kerho 4 - 6 lk klo 18 - 19. Syksyn leirit:
Tyttöjen ja poikien syysleiri 7 - 13-
vuotiaille Hirvijärvellä 8. - 10.10. Leireil-
le voidaan ottaa 30 tyttöä ja 30 poikaa.
Leirimaksu 16 €. Ilm. alkaen 20.9. www.
kuopionseurakunnat.fi/alava tai 27.9.
klo 17 - 18 p. 040 4848 293.
Diakonia

Diakoniatoimistot Alavan kirkko Ajanvarausvastaanotto keskiviikkoisin klo 9 – 11 p. 040 4848 294 diakoniatyöntekijä Liisa Tiilikainen. Neulamäen kirkko-seurakuntakeskus Ajanvarausvastaanotto torstaisin klo 9 – 11 p. 040 4848 296 diakoniatyöntekijä Ulla Turunen. Arkinen ateria kirkolla torstaisin klo 11 – 12. Särkiniemen kirkko-seurakuntakoti Ajanvarausvastaanotto tiistaisin klo 9 – 11 p. 040 4848 295. Diakoniatyöntekijä Sisko Laitinen p. 040 4848 326. Arkinen ateria kirkolla tiistaisin klo 11.30 – 12.30.

Muuta

Zipporim-kuoron matka la 25.9. Lähde Zipporim-kuoron matkassa Oronmyllylle, Parikkalaan Karmel-yhdistyksen Israel-päiville la 25.9. klo 7 Alavan kirkolta (Keihäskatu 5).Takaisin Kuopiossa n. 22. Bussimaksu 20 euroa. Ilm. kanttori Leila Savolaiselle pe 24.9. mennessä p. 040 4848 323 Lisätietoja ohjelmasta: www.suomenkarmelyhdistys.fi **Kansanlaulukirkko** su 26.9. klo 13. Pöhlönsaaren laavulla. Pirjo Kuula, Salla Tyrväinen, Leila Savolainen, Silja Front, Laura Kesti ja Erkki Holopainen, haitari. Kirkon jälkeen makkarapaistoa ja pulakahvit/mehut. Varaa mukaasi istuinlusta. Sateen sattuessa tilaisuus kirkkokahveineen on Särkiniemen kirkolla.

Perhetyö

Perhekerhot Alavan kirkon kerhotilat ma 27.9. klo 9.30 Suojassa enkelin ja ma 4.10. Arjessa jaksaminen. Neulamäen kerhotilat ti 28.9. klo 9.30 Suojassa enkelin ja ti 5.10. Arjessa jaksaminen. Särkiniemen kerhotilat ke 29.9. klo 9.30 Suojassa enkelin ja ke 6.10. Arjessa jaksaminen. Lehtoniemen kerhotila ke 29.9. klo 9.30 Suojassa enkelin ja ke 6.10. Arki.

Aikuistyö

Omaishoitajien ryhmä ma 27.9. klo 13. Alavan ja Tuomiokirkkoseurakunnan omaishoitajien ryhmä kokoontuu kuu-kauden viimeinen maanantai klo 13 - 14.30 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22, kerhohuone Samulissa.

KASTETUT

Tami Kusti Killian Karjalainen, Minttu Aamu Ilona Ullgren, Jero Olavi Heikkinen, Kerttu Aino Inkeri Jäkälä.

KUULUTETUT

Johannes Lauri Pellervo Kuosmanen ja Suvi Marjaana Linna, Janne Antero Martikainen ja Laura Eliisa Korhonen.

KUOLLEET

Aino Mirjam Kankkunen 75 v, Liisa Tellerovo Halonen 81 v, lapsi: Roope Osku Artturi Kärkkäinen, Seppo Juhani Väisänen 57 v, Sulo Olavi Pulkkinen 74 v.

Kallavesi

Kallaveden kirkko
Rauhalahdentie 21

Naisten kirkkopyhän messu su 26.9. klo 10. Saarna Raili Rantanen, liturgia Veli Mäntynen ja kanttorina Seppo Kirkinen. Valkonauhayhdistys tarjoaa rukouspäivänsä kunniaksi kirkkokahvit. **Seurakuntailta** ma 27.9. klo 18.30. Kristityn vapaus - Mark. 2: 23-28. Tähtikäpäiden apattina. **Mikkelpäivän Perhejumalanpalvelus** su 3.10. klo 10. Saarna Anna-Maija Hella, liturgia Veli Mäntynen, kanttorina Anna-Mari Linna, kirkkokuoro ja pyhäkoululaiset. **Valoa pimeyteen: kaikille avoin Myrskylähtymessu** su 3.10. klo 18. Kipparina Wille Riekkinen. Miehistönä Riekkisen ja Tanilan perheet, lapsikuoro, nuoren lauluryhmä ja hanuristi Pauli Voutilainen. Viittomakielinen tulkkaus. Kakkukahvitarjoilu. **Seurakuntailta** ma 4.10. klo 18.30. Enkelit - Jumalan sanansaatajat - Mat. 18: 1-10.

Petosen seurakuntatalo
Pyörönkaari 21

Kohtaamispaikka la 25.9. klo 16. Mukana Esko Konttinen, Veijo Olli ja Cecilia Kurkinen. Tarjoilu. **Perheen pyhä** su 26.9. klo 16. Mukana Petosen ja Kurkimäen päiväkerhot ohjaajineen, Juha Määttä, Seppo Kirkinen, Katri Heikkinen ja käsikellokerho. **Raamattuilta** ke 29.9. klo 18.30. Alustus ”Olenko saanut syntisi anteeksi?”, jonka jälkeen keskustelua yhdessä ja ryhmissä. Illan päätteeksi yhteinen iltatehtäki. **Aikuisten takkailta** ke 6.10. klo 18. Yhteyshenkilönä Alvar ja Terttu Savallampi.

Vehmasmäen kappeli
Sotkanniemi 15, Hiltulanlahti

Mikkelpäivän jumalanpalvelus su 3.10. klo 13. Lauri Kastarinen ja Anna-Mari Linna.

Nuoret

Nuorten ilta to 23.9. klo 18. Kallaveden kirkolla.Taideilta. **Nuortenilta** to 30.9. klo 18-21 Kallaveden kirkolla. Illan aiheena on Enkelit. **Nuortenilta** to 7.10. klo 18-21 Kallaveden kirkolla. Illan aiheena ”mietteitä uskosta”.

Lähetys

Naisten lähetyslöylyt ke 29.9. klo 18. Rytkyllä. Lähtö kirkolta klo 17.30 ja Petoselta klo 17.35. Osallistumismaksu 5 €. Saunomisen lisäksi kevyt iltapala ja asiaa lähetyksestä. Mukana Seija ja Hannu Hyvärinen.

Lähetysaskartelutalkoot la 9.10. klo 9-15 Kallaveden kirkolla. Ilmoita 1.10. mennessä Katrille p. 040-4848 334.

Diakonia **Omaishoitajien vertaisryhmä** ti 28.09. klo 13-15 Petosen seurakuntatalon takahuoneessa (sisäänkäynti Blomminkadun puolelta). Vieraana Pirkko Kuukkanen Kuopion seudun omaishoitajat ja läheiset ry:stä.

Lähimmäis- ja vapaaehtoistyössä toimivien yhteinen teemailta to 30.9. klo 18-20 Petosen seurakuntatalon takahuoneessa.

Leväsen kammari 4.10. klo 12.30-14 Leväsen palvelukeskuksen uudella puolella 2-kerros. Kammariissa voi tutustua uusiin ihmisiin ja juoda kupin kuumaa. Sanan maanantai, pastori Matti Pentikäinen.

Hyvän hoidon päivät (Omaishoitajille, hoidettaville ja kyytipalvelua käyttäville) ke 6.10. klo 10.30- 14.30 Rytlyn leirikeskuksessa. Diakoni Osmo Rissasen aiheena lapset ja enkelit. Ohjelmaan kuuluu mukavaa yhdessä oloa ja lounas (5 €). Ilmoittautumiset Maarit Kirkinen p. 040-4848 369 tai Riitta Reima p. 040-4848 370 tai diakoniatoimisto p. 040-4848 332.

Lähimmäisten ja vapaaehtoisten vierailu to 7.10. klo 13.30-15 Leväsen palvelukeskuksen osasto Vellamolla. Ilmoittautumiset Maaritille p. 040-4848 369.

Vanhempien eron ABC to 7.10. klo 18.-keskustelu ja infoilta Petosen seurakuntatalolla. Järjestäjinä Kallaveden seurakunta yhteistyössä Yhden vanhempain perheen liiton kanssa. Vapaa pääsy, ei ennakkoilmoittautumisia, lastenhoito järjestetty.

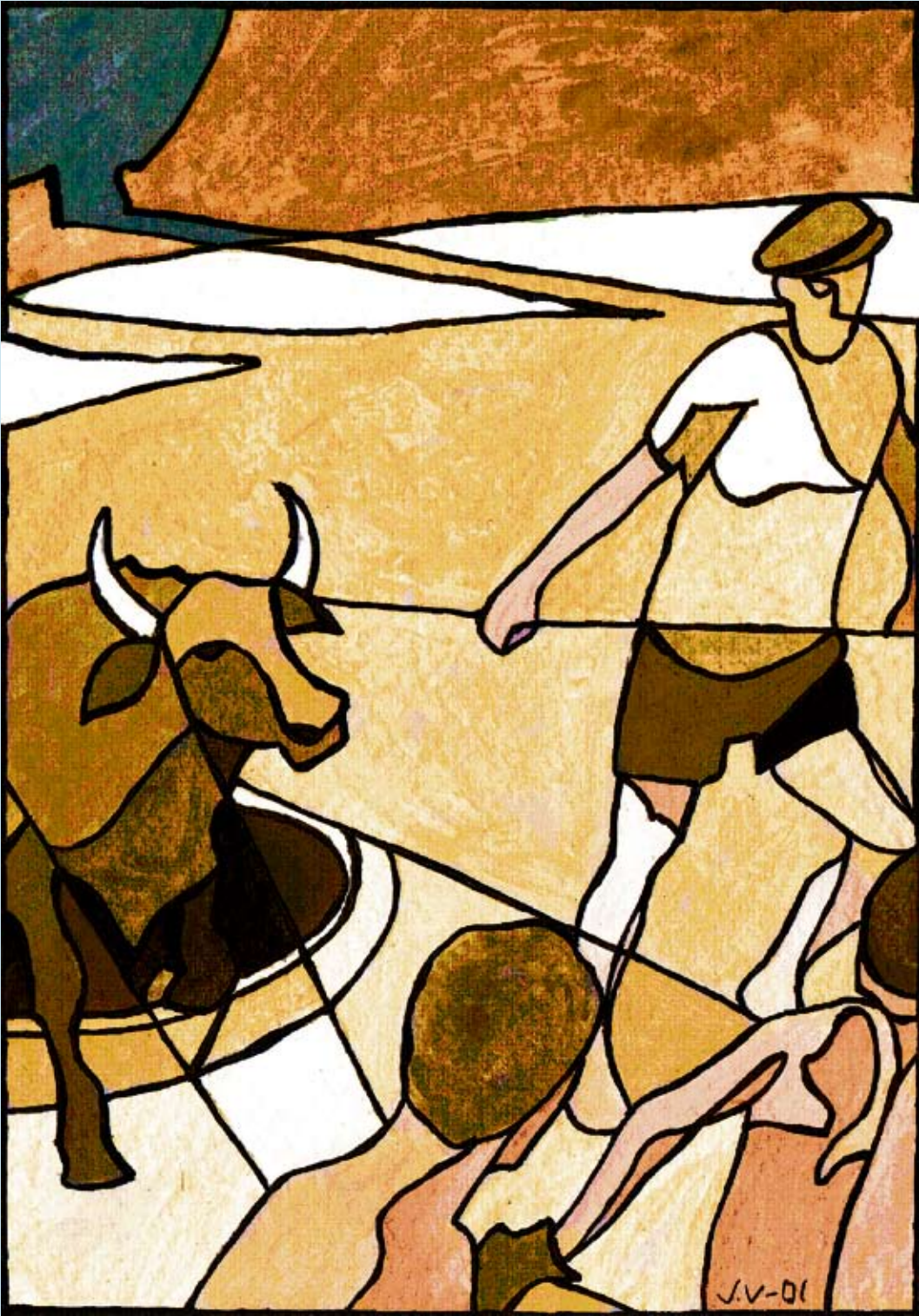
Muuta

Donkkis Big Night-toimintailta 7-13 vuotiaille pe 1.10. klo 18-20 Petosen seurakuntatalolla.

Leväsen messu ti 5.10. klo 13.30. Raili Rantanen.

Hyvän eron ABC keskustelu ja infoilta to 7.10. klo 18-20 Petosen seurakuntatalolla, Pyörönkaari 21. Tervetuloa kuuntelemaan ja kyselemään aiheesta, kuten avioeron hakeminen, lasten huoltajuus, tapaaminen, elatus, arjessa selviytyminen ja jaksaminen. Aiheesta keskustelemassa ja kysymyksiin vastamassa aluepäällikkö Mervi Hakkarainen Yhden vanhemman Perheiden Liitosta ja Kallaveden seurakunnan diakonit. Lastenhoito järjestetty.

Lasten eroryhmä 7-12 v. lapsille pe 29.10. klo 17-19 ja la 30.10. klo 10-16 Petosen seurakuntatalolla. Ryhmä on tarkoitettu lapsille, joiden vanhemmat ovat eronneet ja erosta on aikaa vähintään puoli vuotta. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Mervi Hakkaraiselle 22.10.

Joonas Vähäsöyrinki

Sinua tarvitaan tänään

Ensi sunnuntaina kirkoissa saarnataan evankeliumijak-sosta, jossa Jeesus joutuu yllättävään tilanteeseen: kesken pyhäpäivän lounaan hänen eteensä ilmestyy sairas, apua tarvitseva ihminen (Luuk 14:1-6). Kaikkien paikalla olevien katse kohdistuu Jeesukseen. Mitä hän tekee?

Tuon ajan käsityksen mukaan mies oli syntinen. Hänen sairautensa oli vesipöhi, jonka uskottiin olevan sukupuolitauti, merkki us-kottomuudesta. Kaiken lisäksi tuo päivä, sapatti, oli pyhitetty lepopäiväksi, jolloin kaikenlainen työnteke oli kiellettyä. Ei ole siis ihme, että ihmiset kääntyvät katsomaan.

Ei ole meidän ajallemmekaan vierasta, että ihmisten katset kääntyvät siihen, mikä poikkeaa tavallisesta. Varsinkin kaikki, mitä voidaan vähänkään paheksua, saa suurta huomiota iltapäivälehtiä myöten. Mitä kauheampia asioita ihmisestä kerrotaan, sitä varmemmin lehdet menevät kaupaksi. Ihmiskohtaloiden hämmästely ja

kauhistelu on arkipäivää työpaikoilla, kodeissa ja ystävien seurassa. Tuntuu, että jokaisen on saatava lausua oma mielipiteensä julkisuuden kohteena olevasta ihmisestä. Mistä hänen häpeänsä johtuu, kenen syytä se on? Pitäisikö hänet tuomita vai armahtaa?

Jeesus ei jää miettimään, pitääkö kärsivää auttaa ja häväistyä armahtaa. Hän kysyy sivustakatsojilta vain sitä, milloin on oikea hetki parantaa. Milloin on toimittava? Tänäkökö? Vai voiko sen lykätä huomiseksi? Kun kukaan ei osaa vastata, Jeesus osoittaa omalla esimerkillään, miten tulee toimia: hän parantaa miehen. Sitten hän pyytää ihmettelijöitä asettumaan itse kärsivän ihmisen asemaan. Jos oma lapsesi on hädässä, etkö auttaisi häntä ilman viivytystä? Et kai sinä silloin ala miettiä, kenen syytä lapsesi hätä on tai onko häntä oikein auttaa? Et kai lykkää apuasi sopivampaan hetkeen?

Tuntematon ihminen on helppo tuomita, juorujen perusteella on helppo arvostella. Mutta mitä

läheisempi ja rakkaampi tuo ihminen on meille, sitä vaikeampaa on katsoa sivusta. Kristitylle jokainen ihminen on lähimmäinen, kuin perheenjäsen. Pilkan kohteeksi joutunut, häväisty tai ahdistettu ihminen on erityisesti armahduksen ja hyväksynnän tarpeessa. Hänen koko elämänsä saattaa olla siitä kiinni, miten häneen suhtaudutaan. Hän ei kaipaa tilanteensa analysoimista, ei sääliä eikä kauhiste-lua. Ymmärtäminen voi olla joskus mahdollonta, anteeksiantaminenkin vaikeaa. Silloin ihminen tarvitsee armoa, ansiotonta rakkautta ja hyväksyntää. Se koskettaa ja parantaa. Tällaista rakkautta Jumala osoittaa meitä kohtaan jatkuvasti. Miksi me emme voisi armahtaa toisiamme – jo tänään? Huomenna voi olla liian myöhäistä.

Sakari Häkkinen

hiippakuntadekaani,
teologian tohtori

**TILAA RUUAT
HELPOSTI KOTIISI!**
Puh. 050 466 9989

K SUPERMARKET
PETONEN
www.kotiinkuljetus.palvelee.fi

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
Aki Pärnänen
Pohjolankatu 26 A 28, Kuopio
p. 017-262 8000
HammasProteesit
– Uusien valmistus
– Tiivistyspohjaus, Korjaus

**KASTEHELMISORMUS
KUMMILAPSELLE
KÄSITYÖNÄ**

inkeri@verstasinkeri.fi
www.verstasinkeri.fi

**Hammaslaboratorio
DENTAL PARTS OY**

- erikoishammas-
teknikon palvelut
- hammaslaboratorio-
palvelut

Käsityökatu 18 A
70100 KUOPIO
puh. 017-262 6990

HAUTAKIVET
**Lisänimien
kaiverrus/kultaus-
sekä entisöintityöt.**
Kivilyhtyjä

**KIVI
PAJA**

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
017-2622695
www.kivipajasarik.fi

• Matot
•vuodevaatteet • ym.

Pyykkisatama
ITSEPALVELUPESULA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Neuvontaa ja hoitoa mielen- ja
seksuaaliterveyden ongelmiin
Eila Huttunen – Kuopio
Sh(AMK), mielenterveyden
erityisopinnot
ET-psykoterapeuttiopisk.
P. 045 2018 869 (ti, pe klo 19-20)

PERUNKIRJOITUKSET
testamentit, veroilmoitukset, kauppakirjat ym.
asiakirjat ammattitaidolla joustavin maksuehdoin.
Kuopion Invalidit ry
Suokatu 36 A, II krs., Kuopio, puh. 044 55 44 047

Tervetuloa hermoratahierontaan!
Jos kärsit huonosta aineenvaihdunnasta, verenkierrasta
tai ongelmana on päänsärky, niska- ja hartiakivut ja jalat
ovat heikossa kunnossa. Teen myös kotikäyntejä.

MUISTA
LAHJA-
KORTIT!

KIPU-HOITO
— Aino Pusa —

Haapaniemen-
katu 25 A 30
puh. 0500-137 477

**Kuopion
Tila-Auto Oy**

- turistibussit 32 ja 50 matkustajalle
- pikkubussit
- invataksit

info@tila-auto.com www.tila-auto.com
p. taksiajot 0400-673 955
p. tilausajot 0400-992 993

**Verenpainetta, rintakipua,
verenkierto- tai
erektiohäiriöitä?**

Lääkärintutkimus ja verisuonten kunnan
määritys uudella tutkimusmenetelmällä.

Hinta 185 euroa, josta
Kela-korvaus n. 80 euroa

Yleislääketieteen erikoislääkäri
MARKKU HYVÖNEN

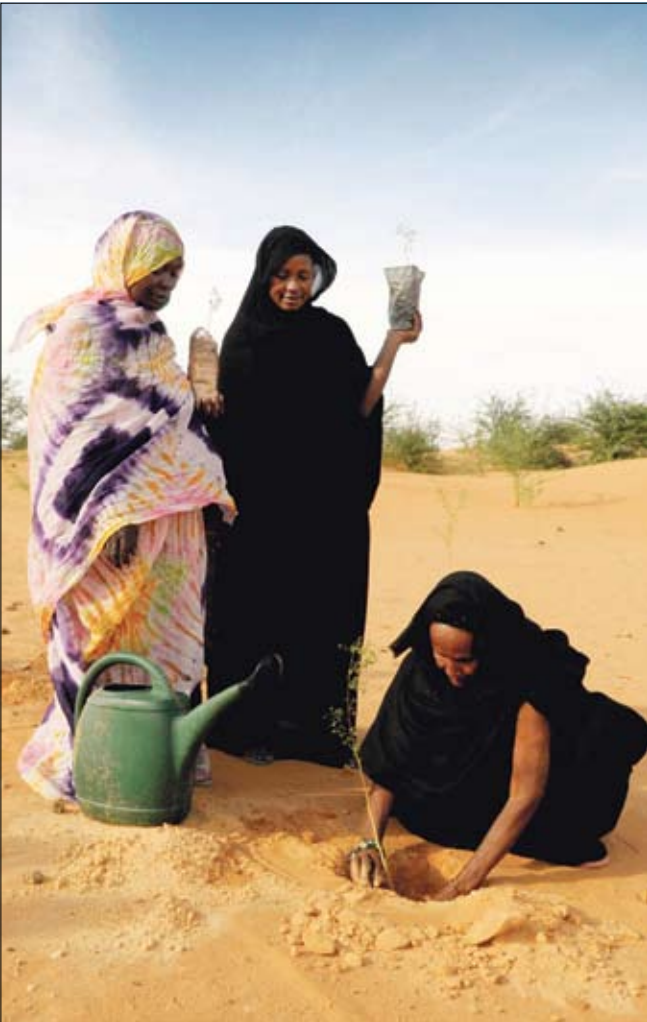
**PUIJONLAAKSON
LÄÄKÄRIKESKUS**
Kiekkotie 2, KUOPIO. Puh.(017) 282 8244
www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Joustava valtimo

Seinämuutosten
jäykistävä valtimo

Rakkaus lähimmäiseen ei tunne rajoja.

Suomen Lähetysseuran Tasaus-keräys auttaa kehitysmaiden ihmisiä kohti parempaa tulevaisuutta. Tänä vuonna pääkohteemme ovat Mauritania ja Senegal, joissa ilmastomuutoksesta johtuva aavikointuminen vaarantaa ravinnon ja puhtaan juomaveden saamisen. Sinäkin voit tehdä oman osuutesi ja tasata hyvinvointia maailmassa. Rakkaudella ei ole rajoja.

Osallistu Tasaus-keräykseen:
www.tasaus.fi

Keräyslupa: Manner-Suomi OKH626A,
voimassa 2009–2010, myönnetty 3.12.2008,
Etelä-Suomen lääninhallitus.

mennessä p. 0400-441 708. Ryhmän hinta 10 €/sis. ateriat. Ryhmä toteutetaan yhteistyössä Kallaveden seurakunnan ja Yhden vanhemman Perheiden Liiton kanssa.

Perhetyö

Perhekerhot Tiistaisin klo 9.30-11 Petosen seurakuntatalolla ja Valoharjulla. Keskiviikkoisin klo 9.30-11 Kallaveden kirkolla, Jynkänvuoren kerhohuoneella ja Kurkipirtissä.

Taidetiistai ti 28.9. klo 9.30.-11.30 ja 13-15 Kallaveden kirkolle. Tervetuloa koko perhe kädentaitojen pariin.

Taidetiistai ti 5.10. klo 9.30.-11.30 ja 13-15 Kallaveden kirkolle. Tervetuloa koko perhe kädentaitojen pariin.

Piirit

Niemisjärven olotila-päivät ti 28.9. klo 11.30-13 Niemisjärven kylätalolla.

Aikuistyö

Miesten sauna- ja takkailta pe 24.9. klo 18. Poukaman leirikeskuksessa. "Tiedän paikan armahan !" Yrittäjä Jarkko Kaitokari esittelee uusimmat remonttitrendit ja niiden vaikutuksia asunnon hinnamuodostukseen. Osanottomaksu 4 €, johon sisältyy sauna ja iltapala.

Naisten Jämäkkyys-päivä Tervetuloa Jämäkkyys-seminaariin la 25.9. klo 13-17 Kallaveden kirkolle. Miten olla hyvällä tavalla luja ja lempeä? Tilaisuuden järjestää Kallaveden seurakunta ja Kuopion Valkonauhaliitto ry. Kouluttajana psykologi, psykodraamakouluttaja Mari Rautiainen. Tiedustelut ja ilmoittautumiset toimistoaikana p. 09-1351 268 tai sähköpostilla outi.leipajoki@suomenvalkonauhaliitto.fi tai raiili.rantanen@evl.fi. Tilaisuuteen on vapaa pääsy.

Pyhäkoulu

Pyhäkoulut Kallaveden kirkolla juma-lanpalvelusten aikana alakerran kerhohuoneessa klo 10. Petosen srk-talossa klo 13.30. Jynkänvuoren kerhohuoneessa (Isännäntie 22) klo 16. **Pyhäkouluja ei ole perhepyhinä:** 26.9., 3.10., 31.10. ja 28.11. Kurkimässä (kerhohuone) kirkkomuskari: 3.10., 7.11. ja 5.12. klo 17. Pyhäkoulunopettajien ilmoittamina pyhinä seuraavasti: Haminalahdessa Hiekkalassa alkaen 5.9. klo 11. **HUOM! Valoharjulla ei pyhäkouluja.** Lisätietoja pyhäkouluista lapsityönohjaaja Tuula Hoffrénilta, pyhäkoulunopettajilta tai työalan vastaavalta pastorilta Anna-Maija Hellalta.

KASTETUT

Aapeli Onni Juhani Heinonen, Onni Pertti Olavi Rummukainen, Oosa Eerika Tiihonen, Rasmus Alekski Saari, Nooa Aukusti Kumpulainen, Tilda Sofia Adele Tikkanen, Juho Tapio Karhula, Rafael Joona Alex Myrskykari, Miina Elsa Katriina Nissinen, Liina Anniina Ruuttunen, Nea Tuuli Jessica Serguskin, Anni Helmi Sofia Karvonen, Iita Liinu Hirvonen, Eliel Kustaa Oliver Jaakola, Riku-Pekka Ilmari Rissanen, Jesse Jason Jonathan Jormanainen, Leevi Edward Ahava.

KUULUTETUT

Lassi Petteri Leskinen ja Jaana Anneli Kröger, Jussi Petteri Pellikka ja Hanna-Kaisa Koskinen, Janne Pekka Hänninen ja Niina-Maria Suni, Tuomas Antero Vuolle ja Meri Katariina Sipilä, Mika Johannes Korhonen ja Mari Helena Heiskanen, Harri Juhani Tiilikainen ja Maarit Helena Hietasalo, Lassi Mikael Pekkarinen ja Tanja Johanna Svansström, Jani Atte Juhani Iljin ja Tuija Irmeli Apell, Markku Sami Petteri Kilpeläinen ja Mari Pauliina Vartiainen.

KUOLLEET

Aksel Airaksinen 78 v, Aino Alina Hakkarainen 77 v, Osmo Stark 77 v, Jukka Tapani Heino 55 v.

Männistö

**Pyhän Johanneksen kirkko
Kellolahdentie 8**

040 4848 386
Messu su 26.9. klo 10. Saarna ja liturgia Risto Huotari, kanttorina Heikki Mononen.

Kierrätysenkeleitäkö! su 26.9. klo 16. Perheen Pyhäpäivässä askarrellaan kierrätysmateriaalista enkeleitä. Ota mukaan puuvilla- ym. kankaita, pitsejä, virkattua, nappeja, nauhoja ja hiuksiin sopivaa materiaalia. Vieno Arvola avustajineen opastaa aikuisia ja lapsia. Mehutarjoilu. Enkelit ovat esillä 3.10. perhemessussa kirkossa.

Perhemessu su 3.10. klo 10. Lauri Paatero, lapsikuoro, päiväkerholaiset, lastenleiri ja perhetyön työryhmä. Kuva-elmasaarna ja enkelinäyttely.

Miesten piiri ke 6.10. klo 18-20 takka-huoneessa. Risto Huotari.

**Männistön Vanha kirkko
Lönnrotinkatu 24**

040 4848 391
Männistön lähetyspiiri 22.9. alkaen parillisten viikkojen keskiviikkona klo 13-15 sivusalissa. Annikki Tenhunen.

Siioninvirsiseurat su 3.10. klo 18. Risto Huotari, Lauri Paatero.

Diakonia

Diakoniatyöntekijöiden ajanvarauspäivystys ti klo 9-10 Vanhalla kirkolla p. 040 4848 385 ja Pyhän Johanneksen kirkolla p. 040 4848 384. Ulla Halonen 040 4848 405. Mari Mertenan 040 4848 406. Kirsi Niskanen 040 4848 407.

Ukintuvan sanan torstai 23.9. klo 12 Pyhän Johanneksen kirkolla. Outi Pohjanen.

Vanhan kirkon ystäväkerho 27.9. klo 13-14.30 Vanhalla kirkolla. Kahvit. Hartaus, Mari Mertenan. Aunustyö, Martti Ängeslevä.

Muuta

1-3. luokkalaisten poikien ja tyttöjen syysleiri 1.-3.10. Hirvijärven leirikeskuksessa. Ilmoittautumiset ti 21.9. klo 18-21 sekä to 23.9. klo 17-20 Juha Mertaselle, p. 040 4848 409. Ilmoittautuneille lähetetään leirikirje. Leirimaksu 16 €.

Hartaudet ma 4.10. klo 13 ja 13.30 Sunnen kodilla, Päivärinteentie 29. Outi Pohjanen.

KASTETUT

Evvi Iida Emilia Räsänen.

KUOLLEET

Eila Sisko Annikki Virolainen 87 v. Raija Anneli Miettinen 49 v, Sirkka Annikki Jäntti 85 v, Ossi Aulis Rissanen 49 v.

Puijo

**Puijon kirkko
Taivaanpankontie 3**

puh. 0404848419
Kohtaamispaikka to 23.9. klo 18.30. yhteistyössä Kansanlähetyskeskuksen kanssa. Juhani Harjunpää, Pekka Nieminen.

Messu su 26.9. klo 10. Piio Lappalainen saarnaa, Jaana Marjanen, Pekka Nieminen. Kanttorina Joona Saraste. Lapsille pyhäkoulu. Kirkkokahvit (Pohjois-Savon Uusheräys järjestäjänä) ja lähetystilaisuus, Risto ja Heli Honkanen kertovat Kiinan-matkoista ja lähetystyöstä.

Mikkelinpäivän messu su 3.10. klo 10. Pekka Nieminen saarnaa, Heikki Hyvärinen, Piio Lappalainen ja Paula Vartiainen. Kanttorina Joona Saraste.

issa tapahtuu 22.9.-5.10.10

Kirkkokahvit. Ole enkeli ja kutsu tuttu vanhus kanssasi kirkkoon. Lapsille pyhäkoulu. Kirkkokahvit. Puijon seurakuntakeskus Taivaanpankontie 3
Eläkeläisten iltapäiväkerho to 23.9. klo 12.30. Lähetystyö ja kummitoiminta. To 30.9. ”Olemmeko vapaita”, Marjatta Rajamo.
Siioninvirsisearat su 26.9. klo 18. Eero Holma, Erkki Laitinen, Jaana Marjanen.
Raamattu tutuksi -luento ma 27.9. klo 18.30. Kerhohuone 3. ”Nainen kuuntelee hiljaa”, 1. Tim. 2. Jaana Marjanen.
Perhekerho ke 29.9. klo 9.30. Suojassa enkelin. 6.10. Kellot kaikuu.
Israel -piiri ke 29.9. klo 14.
Raamattu tutuksi -luento ma 4.10. klo 18.30. Kerhohuone 3. ”Johtajan käsikirja”, 1. Tim. 3. Heikki Hyvärinen.

Päivärannan kirkko
Tuomikuja 4

puh. 0404848426
Jumalanpalvelus su 26.9. klo 13. Piio Lappalainen, Joona Saraste.
Ystävänäpäivä ke 29.9. klo 11. ruokailu ja klo 12-13.30 kankaanpainanta. Liisa Nenonen ja Riitta Murtorinne.
Mikkelinpäivän jumalanpalvelus su 3.10. klo 13. Pekka Nieminen, Joona Saraste. Päivärannan lapsikuoro, johtaa Joona Saraste.
Tehdään yhdessä -ryhmä ma 4.10. klo 18. Matto villakangas-paloista. Seija Rissanen, Helena Heija-Nuutinen ja Riitta Murtorinne.
Bibliodraamaviikonloppu 16.-17.10. Ohjelma molempina päivinä klo 10-16. Maksu 20 €, mikä sisältää ruokailut. Ohjaajina toimivat pastori Heikki Hyvärinen ja nuorisotyönohjaaja Toivo Litmanen. Ilmoittautuminen maanantaihin 11.10. mennessä Puijon seurakunnan toimistoon mirja.turunen@evl.fi tai p. 040-4848410 arkisin klo 9.00 - 15.00. Bibliodraama on olemista elämistä Raamatun maailmassa oman eläytymisen kautta. Se ei ole toisille esittämistä eikä teatteria, vaikka joskus Raamatusta nouseviin rooleihin eläydytäänkin. Se on sanallista ja kehollista eläytymistä, jossa saatetaan käyttää värejä ja muovailemistakin. Tule mukaan! Lisätietoja Heikki Hyväriseltä p. 040 4848434.
Perhekerho ke 6.10. klo 9.30. Suojassa enkelin.
Ystävänäpäivä ke 6.10. klo 11. Poukaman leirikeskuksessa ruokailu ja klo 12-13.30 ohjelma kerholaisen syntymäpäivät ja seurakunnan lähetystyö, Maija Antikainen ja Riitta Murtorinne.

Länsi-Puijon kerhohuone
Rypysuontie 28-30

puh. 0404848419
Perhekerho ti 28.9. klo 9.30. Suojassa enkelin.
Perhekerho ti 5.10. klo 9.30. Kellot kaikuu.

Ranta-Toivala

Seurakuntapiiri to 23.9. klo 18.30. Pentti Rissasella, Hirvolanniementie 177. Riitta Murtorinne.

Muuta

Bibliodraamaviikonloppu 16. - 17.10. Päivärannan kirkolla. Ohjelma molempina päivinä klo 10-16. Maksu 20 €, mikä sisältää ruokailut. Ohjaajina toimivat pastori Heikki Hyvärinen ja nuorisotyönohjaaja Toivo Litmanen. Ilmoittautuminen maanantaihin 11.10. mennessä Puijon seurakunnan toimistoon mirja.turunen@evl.fi tai 040-4848410 arkisin klo 9.00 - 15.00.

KASTETUT

Topi Antti Ilmari Pennanen, Ramona Rebekka Riekkinen, Riia Neela Emilia Salonen, Neeta Rauna Maaria Heiskanen, Suvi Elise Hätinen, Neea Elli Maria Rinne, Netta Janessa Kolari.

KUULUTETUT

Jorma Tapani Korhonen ja Päivi Kyllikki Paukku, Timo Juhani Tanninen ja Katri Helena Paasonen, Jussi Sakari Räisä ja Riikka-Maria Heinonen.

KUOLLEET

Hiikka Mirjam Kokko 92 v, Pentti Kalevi Hämäläinen 84 v.

Riistavesi

Riistaveden kirkko
Joensuuntie 2505

Messu su 26.9. klo 10. Kirsi Leino, Joose Vähäsöyrinki.
Perhemessu su 3.10. klo 10. Kirsi Leino, Joose Vähäsöyrinki, Tuomo Kantele. Mukana myös päiväkerholaiset Irmelin ja Sarin kanssa.

Riistaveden seurakuntatalo
Keskustie 2

Perhekerho ke 22.9. klo 9.30.
Viikkomessu ke 22.9. klo 12. Kirsi Leino, Marjatta Piironen.
Isoskoulutus ke 22.9. klo 15.15-17 Kammarissa.
Nuorten ilta ke 22.9. klo 17-18.30
Naiset Sanan äärellä ke 22.9. klo 19. Kammarissa.
Siioninvirsisearat ma 27.9. klo 19.
Perhekerho ke 29.9. klo 9.30. Tuomo Kantele.
Perhekerho ke 6.10. klo 9.30. Tuomo Kantele.
Virkistyspäivä ke 6.10. klo 12. Leena Vartiainen.

Muuta

Palvelukeskuksen hartaus ke 22.9. klo 13. Kirsi Leino, Marjatta Piironen.
Roinilan hoitokodin hartaus ke 22.9. klo 14.30. Kirsi Leino.
Kirkonvartioiden retki ti 5.10. Säyneisiin. Lähtö klo 9.30 seurakuntatalolta, paluu n. klo 12.30. Ilmoittautumiset 30.9. mennessä Leenalle, p. 040-4848443 tai Leilalle p. 040-4848440.

KASTETUT

Ellamari Elina Kristiina Muttonen, Enni Henriikka Huusko.

KUOLLEET

Pertti Aulis Parviainen 53 v, Salme Niskanen 85 v.

Vehmersalmi

Vehmersalmen kirkko
Lempeläntie 15

Vehmersalmen seurakuntakoti
Pappilantie 10

Messu su 26.9. klo 13. Kirsi Leino, Marjatta Piironen.
Jumalanpalvelus su 3.10. klo 13. Lauri Paatero, Marjatta Piironen.

Vehmersalmen seurakuntakoti
Pappilantie 10

Isoskoulutus ke 22.9. klo 14.40.
Kansainvälisen nuorisotyön infoilta ma 27.9. klo 18. Tilaisuudessa esitellään kansainvälisen ideoinnin esiselvityshanketta. Mukana Hanna Julkunen ja Jatta Utriainen.

Muuta

Lähetyspiiri to 23.9. klo 13. Lähimmäisen kammarilla.
Näkövammaisten kerhopäivä ke 29.9. klo 12. Lähimmäisen kammarilla. Valmistamme kynttilöitä, 1 € materiaalmaksu.
Arjen tuupparit on lopettanut toimintansa toistaiseksi. Halutessasi lisätietoja p. 040-4848461.

KUULUTETUT

Kari Tapani Pulkkinen ja Hanna Maria Kuikka.

KUOLLEET

Pertti Finska 75 v.

Siilinjärvi

KIRKKO
Haarahongantie 4

Perjantaimessu pe 24.9. klo 19. Seppo Laitanen, Tapio Lepola, Airi Heiskanen, gospelryhmä.

Kolmen kanttorin konsertti la 25.9. klo 18. Airi Heiskanen, Vesa Kajava ja Ossi Jauhainen, Kulttuuriyhdistys Siima ry.
Messu, Herättäjän päivä su 26.9. klo 10. Tuomo Ruuttunen, Eero Holma, Marjaana Kaisto, Sola Gratia, johtaa Vesa Kajava. Messun jälkeen kirkkokahvit ja **siioninvirsisearat** seurakuntatalossa.
Messu. Vanhusten viikon avausjumalanpalvelus su 3.10. klo 10. Matti Hoffrén, Yrjö Jokiranta. Kirkkokahvit.

SEURAKUNTATALO

Askartelu- ja käsityöpiiri ke 22.9. klo 9 lähetyksellarilla. Tervetuloa kahville ja tutustumaan toimintaan.
Seurat Rauhanyhdistys su 26.9. klo 15 isossa salissa.
Juttutupa ma 27.9. klo 19 lähetyksellarilla. Tervetuloa kahville ja rupattelemaan.
Hengellisen matkakumppanuuden ilta naisille ma 27.9. klo 18 pienessä salissa.
Katekismuspiiri ti 28.9. klo 14-15.30 lähetyksellarilla.
Askartelu- ja käsityöpiiri ke 29.9. klo 9 lähetyksellarilla. Tervetuloa kahville ja tutustumaan toimintaan.
Omaishoitajakerho ke 29.9. klo 12, päätysali. Hoidettaville omaa ohjelmaa, lisätietoja Eija Laitanen p. 044-7284642.
Etelä-Pohjanmaan retken muistelot to 30.9. klo 13 päätysalissa. Kuvat mukaan.
Tasauspäivän lounas ma 4.10. klo 10.30-12.00. Ruokana: perunapuro, ruisleipä, maito, mustaviinimarjakiisseli. Lounaan hinta 5 €.
Musiikkia maanantaisin ma 4.10. klo 18 isossa salissa, Siilinjärven musiikkiopiston oppilaat.
Seurat Rauhanyhdistys ti 5.10. klo 19 isossa salissa, puhujina Heikki Saartoala ja Taito Salonen.
Lähetysväen retki Aholansaareen ke 6.10., lähtö klo 9.30 seurakuntatalolta. Retken hinta 20 €, sisältää lounaan, laiva- ja linja-automatkan. Ilmoittautumiset kirkkoherranvirastoon p. 017 2884600.
Lähimmäispalvelun tukiryhmä ke 6.10. klo 18 takkahuone.

VOURELAN KIRKKO

Sanajumalanpalvelus su 26.9. klo 13. Pekka Kiiski, Tapio Lepola ja Airi Heiskanen.
Donkkis-ilta to 30.9. klo 17, Siilinjärven seurakunnan ja Kansanlähetyksen yhteinen varhaisnuorten ilta.
Raamattuhetki Sananen to 30.9. klo 18.30.
Messu. Vanhusten viikon avausjumalanpalvelus su 3.10. klo 13, Matti Hoffrén, Yrjö Jokiranta.
Lähetyspiiri ti 5.10. klo 10 takkahuoneessa.

MUUT

Akuliinan hartaus ke 22.9. klo 14, Tapio Lepola ja Vesa Kajava.
Vesijärven-Harjamaen lähetyspiiri to 23.9. klo 18.30 Anna-Liisa Lappalaisella, Ahvenkuja 4 B 7.
Ystävän Tupa ma 27.9. klo 9 Leppäkaarten kerhohuoneessa.
Näkökerho ti 28.9. klo 12-13.30 Akuliinan kokoushuoneessa.
Vertaisryhmä ke 6.10. Onko lapsellasi todettu / viitteitä neuropsykiatrisesta erityisvaikeudesta (adhd, dysfasia, autismi jne.)? Tervetuloa mukaan lämmenhenkiseen vanhempien vertaistukiryhmään. Kokoukset kerran kk ke 18-20 MLL:n perhekeskus Kotirinteellä. Lastenhoito järjestetty (pelejä, leikkejä). Iltapala, ryhmä maksuton. Lisätietoja perhetyöstä p.044-7284646.

Parisuhdekursseja

Seurakunta järjestää **pariviestinnän kurssin** Siilinjärven seurakuntatalolla sunnuntaisin 10.10., 17.10., 7.11., ja 21.11. Kurssilla opetellaan puhumiseen, kuuntelemiseen ja ristiriitojen kohtaamiseen liittyviä taitoja. Ilm. Helena Mattiselle p. 044-7284646.
Parisuhteen rikastuttamiskurssi pidetään 29.-30.10. Ruokoniemen leirikeskuksella Siilinjärvellä. Kurssi soveltuu eri elämäntilanteessa oleville eri-ikäisille pareille, jotka tuntevat arjen yhteiselon iloja ja murheita ja joita yhdistää halu löytää uutta tai syventää yhteistä hyvää. Ohjaajina toimivat Arja ja Raimo Paukkeri. Ilm. kirkkoherranvirastoon p. 017-2884600. Tarkemmin parisuhdekursseista ks. http://siiliparit.googlepages.com/

KASTETTU

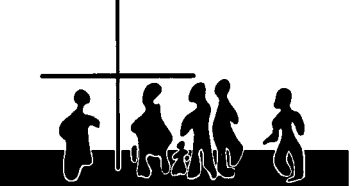
Benjam Seppo Emil Porthan, Otso Aukusti Romppanen, Jimi Ahti Tähtivaara, Annika Aino Elena Sairanen, Stiina Kirsiikka Konttinen, Nea Aleksandra Asikainen, Pyry Paavo Pietari Nupponen, Siiri Taimi Tuulikki Parviainen, Mette Linnea Helin, Roni Mikael Ruotsalainen

AVIOLIITTOON KUULUTETAAN

Timo Kalle Mykkänen ja Stiina Maria Karam, Tero Krister Karttunen ja Heli Susan Miettinen.

KUOLLUT

Unto Pellervo Salmela 79 v., Leila Kaarina Linnove 90 v., Reino Parviainen 79 v.

Diakoniakeskus

Katulähetyspiiri ti 28.9. klo 17.
Varttuneiden kehitysvammaisten päiväpiiri ke 29.9. klo 13.30.
Pullakirkko pe 1.10. klo 12.

Katulähetyspiiri ti 28.9. klo 17.
Varttuneiden kehitysvammaisten päiväpiiri ke 29.9. klo 13.30.
Pullakirkko pe 1.10. klo 12.

Sururyhmä työikäisille ja ikääntyneille

Aika: tiistaisin 9.11.-14.12. sekä 11.1. ja 18.1.2011 klo 13.00-14.30

Paikka: Riistaveden seurakuntatalo, Keskustie 2

Ryhmän ohjaajat: pastori Kirsi Leino ja diakonissa Leena Vartiainen

Lisätietoja: Leena Vartiainen puh. 040 4848 443 (ma klo 9.00-11.00)

Ilmoittautuminen: 15.10.2010 mennessä
Diakoniakeskus Katri Kunnas puh. 040 4848 464

Ryhmän koko on enintään 8 henkilöä.

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

www.kuopionseurakunnat.fi

Hengellinen syöpäpiiri ke 6.10. klo 13.
Sokeiden lähetyspiiri to 7.10. klo 10.

Opiskelijat ja nuoret aikuiset

TUOMIOKIRKKO

Perjantaimessu pe 24.9. klo 19.
Tuomasmessun 20-vuotisjuhla-
su Alavan kirkossa su 26.9. klo 18.
Perjantaimessu pe 1.10. klo 19.

Kansanlähetyksen opiskelijatoiminta

Jeesus vs. muut uskonnot 22.9
Mika Falk
Uskova tiedemies 29.9 Pekka Toivanen
Kristitty ja ihmissuhteet 6.10 Mikko ja Marjut Haapasaaari

Opiskelija- ja koululaislähetys

Valitusvirret - ihanko syvältä? 25.9. Anni Pitkänen
Sananlaskut pelissä 2.10. Sofian Talo -draamaryhmä

Järjestöt

NNKY Myllykatu 5

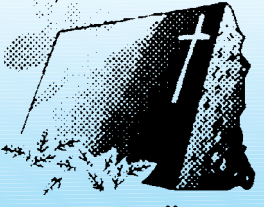
p.017 2614 500, toimisto@knnky.fi

Lähetyspiiri ke 22.9. klo 13.
Kävelyretki Haminanlahden kulttuuri-
polulla la 25.9. Lähtö NNKY:ltä klo 13.
Perillä kahvit. Säävaraus.

VALOKUVAAJA
Kari Matti Antero
Puustinen
www.kamaan.fi
044-3281000

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA
Myös lisänimen kaiverrukset

VARPAISJÄRVEN
GRANIITTI
Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

TAIDE & KEHYS

Kuninkaankatu 20
70100 Kuopio
050 328 3369
www.kehysta.fi

KANSANPARANNUSTA

Hoidan perinteisellä
JÄSENKORJAUKSELLA
mm. niska-, selkä-,
olkapää- ja lihas-
vaivoja, esim. iskias
tenniskyynärpää,
penikkatauti.

JORMA VIRTANEN
044 517 8848

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin

Tilisara, Tapionkatu 5-9, Kuopio
046-892 1422

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ANSSI SOININEN

Ma, ti, to, pe
Kuopio
Hapelähteenkatu 41
Puh. (017) 462 1511

Ke klo 9-12
Siilinjärvi
Kasurilantie 13
Palvelukeskus Akuliina
Puh. (017) 462 1511

... ja hymysi huomataan

HAUTAKIVET

- Lisänimet
- Kultaukset
- Pronssikirjaimet - koristeet
- Uudelleenhionnat
- Muut kunnostukset
- Myös keittiötasot

Paras ratkaisu muistomerkkiä
valitessa on tutustua veistämöllä
eri mallisiin, kokoiisiin ja
värisiin vaihtoehtoihin

PUIJON KIVI
Kettulahdentie 25, 70400 Kuopio
Puh. (017) 282 9000

www.salettek.fi

Hoiva- ja kotipalvelut
luotettavasti.

Ota yhteyttä
Puh. 040-5805505
hoiva@salettek.fi

Suomen nuoret lesket ry:n vertaistukiryhmä
aloittaa Kuopiossa

Vertaistuesta voimaa surun keskellä

Nuorten / työikäisten leskien vertaistukiryhmä kokoontuu Kuopiossa keskiviikkona 6.10.2010 klo 18–20 osoitteessa: Minna Canthin katu 4 A 3. kerros.

Ryhmässä leskillä on mahdollisuus tavata samassa elämäntilanteessa olevia ja jakaa suruun ja leskeyteen liittyviä kokemuksia ja ajatuksia. Vertaistuen kautta leski voi saada tukea suruun ja arjessa selviytymiseen. Ryhmän toiminta perustuu vertaistukeen, vapaaehtoisuuteen ja luottamuksellisuuteen. Se on uskonnollisesti, aatteellisesti ja poliittisesti sitoutumatonta.

Älä jää yksin, vaan tule rohkeasti mukaan!

Lisätietoja: Suomen nuoret lesket ry
Anne Backman, puh: 044 300 6477
anne.backman@nuoretlesket.fi

seurakunnissa tapahtuu

Raamattupiiri ke 29.9. klo 13.Uusi **hyvinvointipiiri** klo 17.30.
Lauluryhmä harjoittelee maanantaisin klo 16.
Perhekahvila ma klo 13-15.30 ja to klo 13-15.30.
Päivystys kansliassa ti ja klo 9-11.
Yhteiskristillinen rukousilta ti klo 18.
Itu -koulutukseen toivotaan mukaan uusia rinnalla kulkijoita. Journey -koulutus antaa valmiuksia kohdata abortin läpi käyneitä. Viikonvaihteeseen 26. – 28.11. ”Idussa on itua” voi ilmoittautua numeroihin 050 401 5567 ja 044 576 6670. Kouluttajana projekti-vastaava Outi Papunen. Osallistumismaksu 25 €

Pohjois-Savon
Ev.lut. Kansanlähetys,

Sairaalakatu 11, 70110 Kuopio, p. 017-262 2082, p-savonkl@sekl.fi. http://pohjois-savo.sekl.fi ja www.tarjolla.net.
KUOPIO: Lähetyskodin säännölliset tilaisuudet 6.9. alkaen: Ma klo 6 miesten aamupiiri ”matkalla kohti aitoa miehuutta”, klo 8 aamurukous, klo 9.30 äiti-lapsipiiri, klo 13 päivähartaus, klo 17 raamattupiiri parilliset ma. Ti klo 18 rukoillaan yhdessä, parilliset ti. Ke klo 12 päivähartaus ja kahvihetki, klo 18 nuorten aikuisten 3Kohtaamista. To klo 17 raamattu- ja lähetyspiiri parittomat to; klo 18.30 nuorten Nuotta-ilta. La klo 18 Opkon ilta.
MUUALLA KUOPIOSSA: Kohtaamisia sanan ja rukouksen illassa 23.9. klo 18.30 Puijon kirkossa, Juhani Harjunpää, Pekka Nieminen, Matti Olkkola. **Perjantaimessu** 24.9. klo 19 Tuomiokirkossa. **Kohtaamispaikka** 25.9. klo 16 Petosen srk-talossa, Esko Kontinen. **Solukoulutusinfo** 26.9 klo 12-15 Lähetyskodilla. Kaikki solutyöstä kiinnostuneet mukaan! **Kohtaamispaikka** 26.9. klo 16 Lähetyskodilla, ”Pyhitetty olkoon Sinun nimesi”, opetus Matti Olkkola.

Suomen Luterilainen
Evankeliumiyhdistys

Evankelisten opiskelijoiden ilta 30.9. ”Raamatun ihmeellisyyksiä part I VT ”Johannes Häkämies. Korpisilla, Itkonniemenkatu 29 A 4
Raamattukurssi Kuopiossa 1.-3.10. Sairaalakatu 11. Aiheena ”Vanha testamentti aukeaa”. Käymme läpi Vt:n avain asioita. Opettajina Aleksi Kuokkanen ja Johannes Häkämies. Aloitamme pe 1.10. klo 18 ja lopettelemme su n. klo 15. Kurssi on ilmainen ja on tarkoitettu kaikenikäisille. Tule syventymään Sanaan yhdessä! Koko ohjelma: www.sley.fi/tapahtuma/4028/raamattukurssi
Nuotta ilta nuorille torstaina 7.10. klo 18.30 osoitteessa Sairaalakatu 11. Opettamassa Johannes Häkämies aiheesta ”Kuolemasta elämään”. Lisäetuja työntekijältä (Johannes Häkämies p. 0503212938)

Aholansaari

Tiedustelut ja ilmoittautumiset puh. 050 4641 000
www.aholansaari.fi
aholansaari@aholansaari.fi
Syyskuussa tiistaisin Tulet palaa saarella –tapahtuma klo 18-19.15 illallinen Hunajan Pisarassa klo 19.15-20.30 alustus Jorma Kukkonen, keskustelu, sen jälkeen tulta, valoa, musiikkia Paavon pirtin ympäristössä.
Körttifoorum 24.-26.9.
25.9. klo 9 Hy:n terveiset Körttifoorumin avaus, Hy:n puh.johtaja Kaisa Rönkä. Klo 9.30 Kadotetun paratiisin porteilla – aluesihtööri Artturi Kivineva. Klo 15 Kristinusko kirjallisuudessa, TT Hannu Purhonen. Klo 21 Konsertti Jaakko Löytty & K2. 26.9. klo 10 Aholansaarimessu, musiikki Jaakko Löytty, saarna Urpo Karjalainen. Foorumin päätössanat Kaisa Rönkä.
Perheiden syyslomaviikot viikot 41-43. Tarjolla perhepaketteja, sisältää majoituksen, ruokailut ja ohjelmaa. Katso paketit kotisivuiltamme.
Hiljaisuuden retriitti Siionin virsin 15.-17.10.
Malmivaaran maraton 22.-24.10.
Aholansaaren ystäväpäivät 29.-31.10.
Aholansaaren Joulu 23.-26.12.

Kansan
Raamattuseura

Sanan Kulma
Tulliportinkatu 22
www.sana.fi/kuopio
krk-kuopio@sana.fi
Rukouspäivystys ke, to, pe klo 13-16, kirjanymyntipiste.
Pienryhmät:
Heprealaisryhmä ma klo klo 13-15.
Rukouspiiri ma klo 18-19.30.
Jumppa naisille ti klo 12-13.30.
Krito-ryhmät ti klo 18-20.
Raamattupiiri parill.vk. ke klo 18-19.30.
Eedenistä ikuisuuteen 6x, ke pariton vko klo 18-20 alk. 29.9. ilm.ilt. 044 043 8585.
Naisten solu to klo 18-19.30.
Sanan ilta/ yhteislauluilta pe 24.9. klo 18, Jaspe
Rukouksen talo, hoitava rukouskoulutus la 2.10. klo 9-17, Maikku Saarinen.
Sanan ilta pe 8.10. klo 18, Mika ja Tiina Kilkki, ylistys Sakari Heikkilä.
”Jumalan äänen kuuleminen” la 9.10. klo 13-15.30 Mika Kilkki
Kairoskrito ”Lupa tuntea” Pyhänturissa. Mukana diakonissa Paula Tähinen, pastori Ulla Halttunen, Anja Komulainen, Kairosken isäntä Hari Hämäläinen sekä muu väki. Varaa paikkasi www.kairosmaja.fi tai p. 0207 681 730. Matka Kuopiosta, Anja p. 0400 793 446.

Kuopion ympäristön
Rauhanyhdistys,

Ahmatie 22
Lauluseurat ke 22.9. klo 19
Keskusteluilta la 25.9. klo 18
Seurat su 26.9. klo 15
Seurat Siilinjärven srk-talo

su 26.9. klo 15
Tutustumisilta ke 29.9. klo 19
Seurat Vehmersalmen palvelukeskus to 30.9. klo 13.30
Syysmyyjäiset la 2.10. klo 17.
Seurakuntapäivä su 3.10. klo 13, alustus ”Jeesus, kotien Herra”.
Seurat Siilinjärven srk-talo ti 5.10. klo 19.
Seurat Särkiniemen srk-talo ke 6.10. klo 19.

Herättäjäyhdistys

Siioninvirsiseurat su 26.9. klo 18 Puijon kirkolla.
Siioninvirsiseurat su 3.10. klo 18 Männistön vanhalla kirkolla.
Siioninvirsiseurat la 9.10. myyjäiset Puijon kirkolla.
Siioninvirsiseurat su 10.10. Herättäjän päivä Puijon kirkolla.

Lähetyskauppa Vakka

Anna kätesi käyttöön. Vakassa myydään ja tehdään tuotteita Kuopiosta Koulu Kongoon hankkeen hyväksi. Tule tekemään Kongo -tuotteita, joita Vakka myy Nyamukaun koulun oppilaiden tulevaisuuden turvaamiseksi. Oheisesta linkistä löydät valmistusohjeet tuotteille, voit toimittaa ne Vakkaan myytäväksi ja sieltä tulot tilittävät suoraan kouluhankkeelle KUA:n kautta.
Anna kätesi käyttöön –ryhmä Vakassa. Kokoonnumme myös yhdessä neulomaan ja askartelemaan Vakkaan.
Ryhmän kokoontumiset torstaisin 23.9, 30.9, 7.10., 14.10., 28.10. klo 16.30 – 18.

Perheasiain
neuvottelukeskus

Suokatu 22

Luottamuksellista ja maksutonta keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Käynnit sopimuksen mukaan. Tiedustelut vastaanottosihteeriltä, p. 040 4848 480 ma-pe klo 9-11.

Palveleva puhelin

päivystää su - to klo 18-01, pe - la klo 18-03, p. 01019 0071. Puhelun hinta on paikallisverkkomaksu/matkapuhelinmaksu. Nettiosoite: pp.kuopio@evl.fi

m u i s t i o

Esikoislestadiolaisten seurat su 26.9. klo 13 Kettulan seurakuntakodissa, Jäniksenpolku 2.
Imetystukiryhmä parillisten viikkojen maanantaisin Maljapuron päiväkodissa klo 18-19.30. Kaikille avoimesta ryhmästä lisätietoja, p. 040 7283 654 tai www.kuopionimetystukiryhma.fi
Irti huumeista puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21, p. 0203 -22388. Läheisyryhmät, p. 040 8459 052.
Katiska, Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoinna arkisin klo 9-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net
Kompassi, Kuopion Setlementti Puijolan Monikulttuurikeskus, Myllykatu 1-3. Avoinna ma, ke, to, pe klo 8.30-15.30 ja ti klo 8.30-17. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. www.puijola.net/kompassi
Kotikulma, kohtaamispaikka avoinna ark. klo 8.30 -15. Kuopion Setlementti Puijola ry, Jalkasenkatu 7, p. 050 3727 900.
Kriisikeskuksessa kriisipäivystys joka päivä klo 14 -21 p. 017 2627 738

ja 2627 733. Ajanvaraus ma – pe klo 8-21.
Kuopion Kristilliset Eläkeläiset. Tilaisuus Mäntylän palvelutalossa ti 28.9. klo 13.15 ja Palvelukoti Lepolassa pe 1.10. klo 14.
Kuopion mielenterveystuki ry. Koljonniemenkatu 2 II krs. P. 017 2618 828, 040 7331 713, 046 6218 133.
Nimettömät narkomaanit su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46.
NMKY, Kauppakatu 40-42, 2. krs. Elämäntarkastuspiiri tiistaisin klo 9. Miesten raamattupiiri parillisen viikon ti klo 18.
Omaiset mielenterveystyön tuki na Itä-Suomi ry. Ikäomaisten kurssi to 23.9. klo 14. Avoin tukiryhmä vanhemmille, joiden lapsella on mielen terveyden vaikeuksia parittomien viikkojen ti klo 17 Majakassa, Minna Canthin katu 4 C 3. krs. Mielenosoitusmatka eduskuntatalolle pe 8.10. Tied. p. 040 5564 292.
Pohjois-Savon Aivohalvauksyhdistys. Ti salijumppa klo 14.15 ja vesijumppa klo 15.15. Alavan palvelutalo. Vesijumppa ke klo 17 Suokadun

palvelutalo. Kuntosali to klo 13 Puijolaakson palvelutalo.
Portti, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suomensisäisesti huumeita käyttäville, Vuorikatu 31-33. Avoinna ti ja to klo 16-18. Asiointi nimettömänä.
Päihdekliniikka Puistokatu 14-16, 2 krs. Päivystys vastaanotto ma - pe klo 9-11. Ajanvaraus alkaen klo 8, p. 183 672. Päihdeosasto, Mälikatu 11 p. 183 684.
Rikosuhripäivystys käytännön neuvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help line, p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi
Tyttöjen tila 12-18-vuotiaille tytöille ja nuorille naisille. Avoinna ti ja to klo 17-20 Vinkkelin talossa, Kauppakatu 46. Sisäänkäynti Puistokadun puolelta. Järjestäjänä Kuopion Setlementti Puijola ry, p. 050-5548010
Virvatuli ry:n lahjoitusruokajake lu Männistön koululla ti tai pe klo 10.

Olen
odottanut
sinua 2010
vuotta.

seurakuntavaalit.fi

Evangelinen kerta.

Suomeen heinäkuussa pa-
lannut Tarja Säynevirta
työskentelee vs. kappalais-
ena Kuopion Tuomiokirkko-
seurakunnassa.

Paketissa suomalaista periksi antamattomuutta,
thai-kulttuurin rauhallisuutta ja
Lähi-idän voimakasta äänen käyttöä.

Thaimaalaisten äitinä Israelissa

Kuopiossa Minna Cant-
hin koulussa
ja Klassikas-
sa opiskellut
Tarja Säy-
nevirta on
ollut aina kiinnostunut maailman
ihmisistä ja kansoista. Hän ahmi
koulutyttönä elämäkertoja lähe-
tystyöntekijöistä, varsinkin Hudson
Taylorin vaiheet vihjasivat hänelle
- lähteminen on mahdollista taval-
lisellekin ihmiselle.
"Kyselin, missä minun paikkani
voisi olla. Lähetyskutsu on voimakas
ilmaisu, mutta luomiskertomuksen
mukaan kaikki ihmiset ovat Juma-
lan kansaa. Me itse olemme tehneet
rajat. Ja ilosanoma on tarkoitettu jokaiselle. Enkä halunnut, että joskus
sanoisin, että olisinpa lähtenyt."
Koulut ja kurssit käytyään savo-
laistyttö lensi Thaimaahan vuonna
1983. Suomen Lähetysseuran lähet-
tinä Säynevirta teki yhteistyönä
muun muassa opetusmateriaaleja
Thaimaan luterilaiselle kirkolle.

Kolmentoista vuoden jälkeen oli
edessä muutto takaisin Suomeen.
Rajuja laiminlyöntejä
Terveydellisistä syistä paluu Kau-
koitään ei onnistunut, mutta eräänä
päivänä tuli uusi ehdotus. "Kysyt-
tiin, että kiinnostaisiko Israel?
Ilman muuta halusin katsoa, mitä
se toisi tullessaan", monenlaisiin
oloihin ja koettelemuksiin tottunut
Säynevirta kertoo.
Hänen työkenttänään olivat
thaimaalaiset vierastyöläiset. Van-
kilat, sairaalat ja maatilat eli mos-
havit tulivat tutuiksi yli 10 vuoden
aikana.
"Siellä olin suomalaisena hillit-
tyjen thaimaalaisen ja räiskyvien
Lähi-idän ihmisen välissä."
"Vierastyöläisillä ei ollut mitään
tukea, ei verkostoja tai tietoa, mistä
kysyä apua. Tämä on maailmanlaa-
juinen ongelma."
"Monet työnantajat tavoittele-
vat vain omaa etuaan. He jättävät
esimerkiksi palkat maksamatta,

takavarikoivat passit ja majoittavat
ala-arvoisissa oloissa", Säynevirta
tietää.
Suomalaisen tiivis taistelu thai-
maalaisten oikeudenmukaisen
kohtelun puolesta eteni. Verkostot
vierastyöläisten ja avustusjärjestö-
jen kanssa alkoivat syntyä.
"Israelilaiset kansalaisjärjestöt
ovat olleet ehdottoman tärkeitä
kumppaneita. Ne antoivat asian-
ajaja-apua laillisuuskysymyksissä,
ja heidän avullaan pystyin viemään
asioita työvoimaviranomaisten hoi-
dettavaksi."
Thaimaalaisilla on oikeus olla
Israelissa viisi vuotta. Usein maa-
tiloilla työskentelevät ovat miehiä,
jotka elättävät kotimaahan jääneitä
perheitään.
Pubelinpalvelija
Äiti-Tarjalla, kuten monet thait
häntä kutsuivat, oli monenlaisia
rooleja.
"Olin Suomen kirkon työnteki-
jä, kristitty, paimen, pastori, ystävä,

tulkki, ihmisoikeuksien puolustaja,
majatalon pitäjä", naurattaa Säyne-
virta. Käytännön avun lisäksi hän
herätteli uskoa tulevaisuuteen.
"Jaoin thaikielisiä Uusia Testa-
mentteja, musiikkia ja kristillisiä
kirjoja. Sain rukoilla ihmisten elä-
män ja ongelmien puolesta. Opetus-
ta käytiin puhelimitsekin ja luurin
toisessa päässä saattoi istua useita
ihmistä samanaikaisesti kuuntele-
massa. Thaimaalaisia kastettiin ja
pieniä kotiryhmiä perustettiin."
Jerusalem kodissa kokoontui
thai-seurakunta. Turvakotinakin se
ajoittain oli.
Ystävärinki ja lähettävät seura-
kunnat Suomessa saivat kännyk-
käviestin kaukomailta esimerkiksi
silloin, kun taisteltiin virkamiesten
kanssa syyttömien puolesta. Ruko-
us oli silta kilometrien ylitse.
"Omin voimin en siellä olisi jak-
sanut. Lähettäjien rukoukset kan-
toivat."
"Se, että näkee ihmeen, uskon
syntymisen, antaa voimia jatkaa.
Sain kertoa ja saan edelleen kertoa,

että kaiken kurjuuden ja ahdistuk-
sen keskellä on toivo. Että jokainen
ihminen on arvokas, Jumalalle kal-
lisarvoinen."
Hei, hello, sawadii
Tänä päivänä maailma, eri kansal-
lisuudet ja uskonnot tulevat Suo-
meen, myös Kuopioon. Kahden
maan kansalaiseksi itseään kuvai-
leva pastori on aina valmis tutustu-
maan uusiin ihmisiin.
"Osaissimmepa ottaa kaikki vas-
taan ihmisinä. Jokainen meistä kai-
paa ystävyyttä, rakkautta ja hyväk-
syntää. Toinen ei ole kohde, vaan
kanssakulkija. Jos en osaa kieltä,
voin aina hymyillä tai yksinkertai-
sesti tervehtiä. Sillä rohkaisemme
toista. Osoitamme, että näemme
hänet."

Teksti ja kuva
Hanna Karkkonen

t a p a h t u m a t

Anna kätesi käyttöön

Vakassa myydään ja tehdään tuotteita Kuopiosta Koulu
Kongoon -hankkeen hyväksi. Tule tekemään Kongo -tuot-
teita, joita Vakka myy Nyamukaun koulun oppilaiden tule-
vaisuuden turvaamiseksi.
Kokoonnumme yhdessä neulomaan ja askartelemaan
Vakkaan. Ryhmän kokoontumiset torstaisin 28.10 saakka
kello 16.30 – 18.

Väkerrä Vakassa.

Ryhmä rukouslaululle

Hiljaisen rukouslaulun ryhmä jatkaa toimintaansa. Ryh-
mään ovat tervetulleita myös uudet laulajat, eikä laulu-
taitoa vaadita mukaan pääsemiseksi. Kokoontumiskerrat
ovat sunnuntaisin Puijon kirkolla. Opettajana toimii FM,
musiikkipedagogi Tiina Taskinen-Viinikainen. Kurssin hinta
on 40 euroa. Ilmoittautuminen arkisin klo 9-16.00 mirja.
turunen@evl.fi tai p. 040 4848410.
Kurssi alkaa sunnuntaina 26.9. Puijon kirkolla.

Laula hiljaa.

Sururyhmät alkavat

Kuopion ev.lut. seurakunnat järjestävät äskettäin läheisensä
menettäneille sururyhmiä, joissa on mahdollisuus puhua ja
vaihtaa suruun liittyviä kokemuksia.
Sururyhmä työikäisille alkaa maanantaina 1.11. klo
17.30-19. Ilmoittautuminen 20.10. mennessä, p. 040 4848
517. Lisätietoja Juha Välimäeltä, p. 040 4848 317.
Sururyhmä ikääntyneille alkaa tiistaina 9.11. klo 13-
14.30. Ilmoittautuminen 15.10. mennessä, p. 040 4848
517. Lisätietoja Leena Vartiailta ma klo 9-11 p. 040
4848443.

Yhdessä puhuen.